

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Pedagogická fakulta

Katedra biologie

Historie, založení a současnost městského parku v Uničově

Bakalářská práce

Krátká Jana

Olomouc 2016

Vedoucí práce: Ing. Škardová Pavlína, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem závěrečnou bakalářskou práci, na téma Založení, historie a současnost městského parku v Uničově, vypracovala samostatně a uvedla v ní všechny použité zdroje i použitou literaturu.

V Olomouci dne

Podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Pavlíně Škardové, Ph.D. za ochotu, pomoc a odborné vedení mé bakalářské práce.

Také děkuji mojí rodině za podporu a trpělivost při mém studiu.

Obsah

Úvod.....	6
Cíle práce.....	7
Metodika práce.....	8
1 Město Uničov	9
1.1 Území a historie města Uničov	9
1.2 Geomorfologie a geologie zkoumaného území.....	10
1.3 Pedologické podmínky zkoumaného území.....	12
1.4 Klimatické podmínky zkoumaného území.....	12
2 Městský park Uničov	14
2.1 Historie a založení městského parku v Uničově	15
2.2 Revitalizace a současnost městského parku v Uničově.....	16
2.2.1 První etapa rekonstrukce	16
2.2.2 Druhá etapa rekonstrukce.....	16
2.2.3 Třetí etapa rekonstrukce	17
2.2.4 Regenerační etapa	17
2.2.5 Revitalizace rybniční soustavy.....	17
2.2.6 Naučná stezka Městský park Uničov	17
2.2.7 Městský park v Uničově – rozšíření v prostoru bývalých kalových polí.....	19
2.2.8 Disc golfové hřiště	19
3 Vybrané druhy rostlin.....	20
3.1 Rostliny nahosemenné.....	21
3.2 Rostliny krytosemenné – stromové patro	23
3.3 Rostliny krytosemenné – keřové patro	27
3.4 Rostliny krytosemenné – bylinné patro.....	30
4 Vybrané druhy živočichů	32

4.1	Hmyz.....	33
4.2	Obojživelníci a plazi.....	35
4.3	Ryby.....	36
4.4	Ptáci.....	38
4.5	Savci.....	39
5	Využití městského parku v Uničově ve výuce přírodopisu.....	41
6	Dotazníkové šetření.....	44
7	Diskuze.....	51
	Závěr.....	52
	Seznam použité literatury a zdrojů.....	53
	Seznam tabulek a obrázků.....	56
	Seznam příloh.....	57
	Přílohy	58

Úvod

Městské parky jsou svým vznikem a vývojem zcela odlišné od parků zámeckých. Na rozdíl od zámeckých parků, městské parky vznikaly mnohem později. Středověká města, díky svým hradbám, neumožňovala vznik parků s hojnou zelení. Až při rozvoji průmyslové výroby a také při rozvoji měst samotných, se městské hradby posouvaly, anebo úplně rušily. Koncem 18. století a začátkem 19. století vznikají podmínky a prostory k zakládání městských parků, jako tomu bylo i u městského parku v Uničově.

Městské parky mohou být registrovány jako významné krajinné prvky, jako tomu je i u městského parku v Uničově, který byl v roce 2003 registrován jako významný krajinný prvek. Významným krajinným prvkem se rozumí nejnižší stupeň ochrany přírody a je definován v § 3, odst. 1, písm. b zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. v platném znění (dále jen zákon) jako „*ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utvářející její typický vzhled nebo přispívající k udržení její stability*“ a tuto registraci Významného krajinného prvku (§ 6 zákona a § 7 vyhlášky č. 395/1992 Sb. k tomuto zákonu, dále jen vyhláška) provádějí příslušné orgány ochrany přírody (tj. obce s pověřeným obecním úřadem) zápisem do seznamu Významných krajinných prvků a vydáním rozhodnutí o jeho registraci.

Městský park se může definovat jako rekreační areál s okrasnou zelení, který je typickým prostorem pro rekreační využití. Je otevřeným veřejným prostranstvím a nemusí sloužit pouze jako místo k rekreaci či sportu, ale může svým prostorem, vybavením a okrasnou zelení vybízet k setkávání lidí, ať už cílenému či náhodnému, být místem pro umělecké inspirace či místem pro kulturní a hudební akce (Macháček, 2002). Jeho hlavní a nejdůležitější charakteristikou je právě zeleň, která je v něm zakomponována a to například v podobě ploch s vyséváními trávničky, v podobě okrasných, vzácných či méně známých dřevin, alejí výsadbových dřevin a vysázených okrasných rostlin. Městská zeleň však nemusí být definována pouze jako zeleň v parcích, ale do městské zeleně se řadí i arboreta, květenou osázená náměstí, aleje stromů, zeleň v okolí sídlišť a i zeleň, která je vysázena na hřbitovech. Areál parku bývá doplněn o rekreační stavby, posezení, přístřešky, sportovní hřiště, vodní plochy či fontány. Na městský park se nahlíží zejména jako na otevřený a nesoukromý prostor, který není zastavěn žádnými obývanými budovami (Šilhánková, 2003).

Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je vytvoření přehledu vybraných druhů rostlin a živočichů vyskytujících se na zkoumaném území městského parku v Uničově a využití této práce o městském parku v Uničově pro výuku přírodopisu na druhém stupni základních škol.

Jedním z dílčích cílů bakalářské práce je vytvořit a popsat ucelené informace o historii, založení a současnosti městského parku v Uničově. Park se nachází ve městě Uničov, jehož historie, popsání geomorfologických, geologických, pedologických a klimatických podmínek, je jedním z dalších dílčích cílů této práce.

Posledním cílem je vytvoření a vyhodnocení dotazníkového šetření, které je zaměřeno na četnost návštěvnosti městského parku žáky druhého stupně základních škol v Uničově a využití tohoto parku v rámci praktické výuky přírodopisu pro žáky druhého stupně základních škol ve městě Uničov.

Metodika práce

Základními zdroji informací, o městském parku v Uničově, jsou mé každotýdenní návštěvy parku a studium veškerých dosažitelných literárních zdrojů, internetových zdrojů a archivních zdrojů Technických služeb města Uničov. Na základě získaných informací byla vytvořena literární rešerše, která se týká ucelených informací ohledně založení, historie a současnosti městského parku v Uničově i ohledně informací o samotném městě Uničov.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo vytvoření přehledu vybraných druhů rostlin a živočichů nacházejících se v městském parku v Uničově, kdy jedním z hlavních zdrojů byly mé osobní návštěvy tohoto parku a následná determinace jednotlivých druhů rostlin živočichů za pomoci literárního zdroje od Deyla (1973). Rostlinná nomenklatura byla sjednocena za pomoci literárních zdrojů od Hiekeho (1978) a Horáčka (2007). Živočišná nomenklatura byla sjednocena za pomoci literárních zdrojů od Anděry a Horáčka (2005), Bezzela (2004), Čihaře a Malého (1978), Černého (1997), Diesenera et al. (1997), Dungela a Řehák (2005), Gerstmeiera (2004), McGavina (2005) a Reichholfa (1996).

Pro zpracování využití městského parku v Uničově, ve výuce přírodopisu na druhém stupni základní školy, bylo použito osnov Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a učebnice Přírodopisu pro základní školy a víceletá gymnázia od nakladatelství Fraus.

Dotazník byl vytvořen po prostudování Metod pedagogického výzkumu od Chrásky (2007) a jeho vyhodnocení bylo sjednoceno do tabulek, které byly vytvořeny v programu Microsoft Excel 2013. Zakreslení přibližné rozlohy městského parku v Uničově a jeho jednotlivých částí do mapy, probíhalo v programu Malování.

Práce je doplněna o fotografie, které byly mnou vyfoceny v průběhu roku 2015 / 2016.

1 Město Uničov

1.1 Území a historie města Uničov

Město Uničov leží na 49° 46' 16" severní zeměpisné šířky a 17° 1' 11 " východní zeměpisné délky (Burešová et al., 2013, s. 692). Nachází se v Olomouckém kraji, 23 kilometrů severozápadně od krajského města Olomouc a ke dni 31. 12. 2014 činil počet obyvatel 11 581.

Uničov je jedním z bývalých sedmi královských moravských měst. Spolu s dalšími přilehlými okolními vesnicemi tvoří Mikroregion, který se skládá ze 14 obcí: Uničov, Dlouhá Loučka, Lipinka, Medlov, Nová Hradečná, Oskava, Paseka, Pňovice, Strukov, Šumvald, Troubelice, Újezd u Uničova, Želechovice a Žerotín (Uničovsko, 2016).

Obr. 1. Mapa Mikroregionu Uničovsko

(Zdroj: <http://unicovsko.cz/mikroregion/mapa-regionu.php>)

O okolí Uničova se předpokládalo, že v době pravěku bylo toto území zpustlé, bažinaté a hlavně bez lidského osídlení. Jak udává Soušek (1985), tak až archeologické nálezy v přilehlých vesnicích Brníčko a Dolní Sukolom, které byly prováděny kolem roku 1900, prokázaly, že již v mladší době kamenné bylo toto území osídleno lidmi. Z období Velkomoravské říše jsou velmi významné nálezy železné huti a tavných pecí, které byly odkryty archeologickým badáním v letech 1930, 1935 a 1950 (Hrdlička, 2012).

Do dějin město Uničov vstupuje v roce 1223, kdy král Přemysl I. potvrdil uničovskému lidu práva a výsady, které byly uděleny již v roce 1213 jeho bratrem Vladislavem. V této listině je Uničov označován jako Nové Město, Nova villa, a z toho vznikl poté německý název Mährisch (Hrdlička, 2012). V druhé dochované listině, z roku 1234, se již názvem stává Uničov. Tato listina pojednávala především o zajištění práv na vesnici Střelice a i o tom, že Uničov se stane středem hornictví v celém obvodu tehdejší severní Moravy. Každá z těchto listin je psána v jazyce latinském a jsou to jedny z nejstarších dochovaných listin u nás. V listině z roku 1327 je první zmínka o městských hradbách. Za doby vlády Karla IV. Uničov vzkvétal díky řemeslnictví, těžbě rudy a obchodování. V roce 1391 bylo, uničovským měšťanům, povoleno obchodování v Praze a v roce 1407 markrabě Jošt zrušil pro uničovské měšťany mýto na celém území Moravy (Soušek, 1985). V letech 1422 – 1469 zde vládli čeští husité, střídavě s německými husity. Mezi lety 1642 až 1650 bylo město okupováno Švédskými vojsky. Následkem velkého požáru roku 1643, bylo město téměř celé vyliďněno a až po 200 letech se počet obyvatel a domů přiblížil původnímu počtu, jako tomu bylo před požárem (Hrdlička, 2012). Poslední dochovanou listinou, která dávala městu Uničov jeho privilegia, je listina z roku 1702 a potvrdil ji tehdejší císař Leopold I.

Za první světové války, byli z města Uničov vyhnáni téměř všichni čeští obyvatelé a město bylo až, do konce 2. světové války, ovládáno Němci. Změna nastala po osvobození Uničova dne 6. května 1945, kdy byla správa města převzata českým lidem (Hrdlička, 2012).

1.2 Geomorfologie a geologie zkoumaného území

Zkoumané území se nachází v nadmořské výšce 238 m. n. m. – 242 m. n. m. a nejvýše položeným bodem je, na západ od města ležící, návrší Šibeník, které se leží ve výšce 250 m. n. m. (Soušek, 1985). Městem Uničov protéká řeka Oskava. Řeka Oskava

pramení v Hanušovické vrchovině ve výšce 860 m. n. m. pod Kamenným vrchem a její celková délka činí 48 km² (Kestřánek a kol., 1984). Ze západu Uničov obtéká potok Lukavice, který se po několika kilometrech vlévá do řeky Oskavy.

Uničov se nachází na plošině, známé jako plošina Uničovská. Ta se rozkládá v severovýchodní části Hornomoravského úvalu, v podhůří Nízkého a Hrubého Jeseníku. Uničovská plošina jako podcelek se dělí na okrsky, kterými jsou Hornolibinská brázda, Oskavská niva, Žerotínská rovina a Červenecká rovina (Burešová et al., 2013).

Tab. 1. Geomorfologické členění podle Demka (1984); vlastní zpracování

<i>Provincie: Západní Karpaty</i>
<i>Soustava: Vněkarpatské sníženiny</i>
<i>Podsoustava: Západní vněkarpatské sníženiny</i>
<i>Celek: Hornomoravský úval</i>
<i>Podcelek: Středomoravská niva</i>
<i>Uničovská plošina</i>
<i>Okrsek: Hornolibinská brázda</i>
<i>Oskavská niva</i>
<i>Žerotínská rovina</i>
<i>Červenecká rovina</i>

Vývoj geologické stavby Uničovské plošiny je spojen s tektonickým pohybem v době pliocénu až starším kvartéru (Růžička, 1989). Prostor, který vznikl tektonickými pohyby, byl vyplněn zvětralinami a sedimenty z písků a jílu. Ve středním a malém kvartéru poté postupně vznikala říční síť a také niva, kudy nyní protéká hlavní tok řeky Oskavy. V západní části města, v okolí návrší Šibeníku, se v povrchové vrstvě nachází prvohorní fylity a břidlice a naopak severní a východní část tvoří povrchová vrstva spraše a větrné sedimenty (Burešová et al., 2013).

Mezi hlavní nerostnou surovinu, která se na tomto zkoumaném území vyskytuje, patří železná ruda, která se zde těžila již od mladší doby železné až do poloviny 20. století (Skácel, 1966). Naleziště železné rudy obsahují především minerály jako hematit, siderit a vápenec. Další nerostnou surovinou je devonský vápenec, jež byl v minulosti hojně využíván například při stavbě kostela Nanebevzetí Panny Marie a i při stavbě městských hradeb. Jako keramický výrobní materiál a také materiál izolační, se využívaly zdejší

spraše, sloužící v době novověku jako stavební prvek pro výrobu cihel. (Burešová et al., 2013). V neposlední řadě, se v okolí Uničova nachází i zlato, jehož naleziště je v řece Oskavě. „Zlato se zde vyskytuje ve formě zlatinek s rozměry 0,1 – 0,3mm, obsah zlata na krychlový metr sedimentů činí 0,2 mg.“ (Novák, 1985, s. 30).

1.3 Pedologické podmínky zkoumaného území

Podle Půdní mapy České republiky (2016) jsou typickými půdními jednotkami, na zkoumaném území, černozemě a hnědozemě. Jak uvádí Burešová et al., (2013) hnědozemě jsou jílovohlinité půdy, jsou charakterizovány svojí dobrou propustností vzduchu a vody a vznikaly humifikací na sprašovém substrátu. Černozemě jsou jednou z nejúrodnějších půd, lehce vápnité, ležící také na sprašovém substrátu. Vyskytují se zde i půdy nivní, ale to jen v okolí menších potoků a v okolí povodí místní řeky Oskavy.

1.4 Klimatické podmínky zkoumaného území

Vývoj klimatu se během minulosti výrazně měnil. Jednotlivá období byla specifická svým střídáním chladných period s teplými a také period s většími srážkami či suchem. Studium klimatických poměrů se zabývají různé typy environmentálních výzkumů, které však na tomto zkoumaném území neprobíhají, takže tyto informace zcela chybí a detailní zkoumání klimatu tedy není možné. Průměrné klima je však možno předpokládat z publikací, které se věnují celkovému výzkumu klimatických oblastí tehdejšího Československa. Podle Quitta (1971), patří zkoumané území do oblasti teplé T2, případně do mírně teplé oblasti MT11. Tyto oblasti jsou charakteristické dlouhými, teplými a suchými léty (kdy počet letních dnů je okolo 40 dnů – 60 dnů a průměrné teploty v červenci se pohybují v rozmezí 17°C - 19°C), krátkou a mírně suchou zimou (průměrné teploty v lednu jsou okolo -2°C až -3°C s úhrnem srážek 200 mm – 300 mm) a krátkým obdobím jara a podzimu, které jsou mírně teplé až teplé.

Tab. 2. Klimatická charakteristika území T2 podle Quitta (1971); vlastní zpracování

Klimatická charakteristika území T2 podle Quitta (1971)	
Počet letních dnů	50 - 60
Počet mrazových dnů	100 - 110
Počet ledových dnů	30 - 40
Průměrná teplota v lednu (°C)	(-2°C) až (-3°C)
Průměrná teplota v dubnu (°C)	8°C až 9°C
Průměrná teplota v červenci (°C)	18°C až 19°C
Průměrná teplota v říjnu (°C)	7°C - 9°C
Srážkový úhrn ve vegetačním období (mm)	350 - 400
Srážkový úhrn v zimním období (mm)	200 - 300
Průměrný počet jasných dnů	120 - 140
Průměrný počet zamračených dnů	40 - 50
Průměrný počet dnů se sněhovou pokrývkou	40 - 50

Tab. 3. Klimatická charakteristika území MT11 podle Quitta (1971); vlastní zpracování

Klimatická charakteristika území MT11 podle Quitta (1971)	
Počet letních dnů	40 - 50
Počet mrazových dnů	110 - 130
Počet ledových dnů	30 - 40
Průměrná teplota v lednu (°C)	(-2°C) až (-3°C)
Průměrná teplota v dubnu (°C)	7°C až 8°C
Průměrná teplota v červenci (°C)	17°C až 18°C
Průměrná teplota v říjnu (°C)	7°C - 8°C
Srážkový úhrn ve vegetačním období (mm)	350 - 400
Srážkový úhrn v zimním období (mm)	200 - 250
Průměrný počet jasných dnů	120 - 150
Průměrný počet zamračených dnů	40 - 50
Průměrný počet dnů se sněhovou pokrývkou	50 - 60

2 Městský park Uničov

Uničovský park leží v severovýchodní části města Uničov. Nachází se v nadmořské výšce okolo 235 m. n. m a celková rozloha činí necelých 16 ha. Je nejrozsáhlejší plochou v Uničovském mikroregionu, která je charakteristická městskou zelení a která je přístupná veřejnosti. Městským parkem protéká řeka Oskava, která společně s procházející železniční tratí dělí park na tři části. Část první se rozkládá mezi železniční tratí a pravým břehem řeky Oskavy, druhá část se rozkládá od železniční trati po levé straně řeky Oskavy a třetí část se nachází mezi železniční tratí a městským koupalištěm (viz. Obr. 2.). Nachází se zde i celkem šest rybníků, které se podílí na celkové ploše parku svou rozlohou kolem 3,867 ha (viz. Tab. 4.). Skladbou nízkých i vysokých dřevin a jejich příhodným rozmístění po celém areálu parku, je park vynikajícím místem pro odpočinek a k rekreaci ve formě zábavy a sportu.

Tab. 4. Rybníky městského parku v Uničově; vlastní zpracování

Název	Plocha v ha	Objem v m ³
rybník v městském parku	0,42	2 442
Komora	0,075	924
Pařezák	0,085	184
Rasovna	0,52	5 036
Reteniční nádrž	2,64	25 870
Zemní sádka	0,127	864

Obr. 2. Mapa Městského parku Uničov v měřítku 1 : 60 000

(Zdroj: <https://mapy.cz/zakladni?x=17.1224117&y=49.7794754&z=15>; vlastní zpracování)

2.1 Historie a založení městského parku v Uničově

Městský park v Uničově se začal zakládat za městskými hradbami v okolí povodí řeky Oskavy, která měla tak nízké břehy, že bylo okolí každoročně zaplavováno. V místě, kde se nachází dnešní městský park, byly až do roku 1824 pastviny se dvěma rybníky. Tato plocha sloužila jako jedno z vojenských cvičných míst pro zdejší vojáky z 12. dělostřeleckého oddílu (Zamazal, 2005). Právě vojáci 12. oddílu se zasloužili o úpravu terénu břehů řeky Oskavy tak, že řečiště bylo vyrovnáno a pravý břeh řeky Oskavy vyvýšen. Podle Souška (1985) mezi další terénní úpravy patřila i stavba železniční trati Olomouc – Uničov - Šumperk v roce 1873, která v severní části parku vytýčila jeho původní ohraničení.

Již v roce 1839 existoval mezi uničovskými měšťany fond na výsadbu zeleně v městském parku a na udržování čistoty městského parku, který zřídil Fr. A. M. Hopp. O veškeré další úpravy zeleně v parku se zasloužil místní spolek, jehož členem byl odborník z Chudobína, který dříve pracoval jako zámecký zahradník. Právě pod jeho dohledem byl zde v roce 1875 založen bahnitý Sanitrový rybník, jehož okolí bylo osázeno okrasnými rostlinami a dřevinami, které měly vytvářet dojem anglického parku. V roce 1899 byla v parku postavena i dřevěná stavba, na břehu rybníka u trati, která sloužila od roku 1875 v létě jako zázemí plovárny a v zimě jako kluziště. V budově se v zimě prodával čaj s občerstvením a mimo sezónu byl dřevěný pavilon využíván jako klubovna německých skautů. V roce 1945, kdy bylo město Uničov osvobozeno, byla tato budova zbourána spolu s Hradebním mlýnem, který stával po levé straně u vstupu do parku (Zamazal, 2005). Východní část parku, poblíž řeky Oskavy, byla využívána od konce 18. století ostrostřelci, kteří si zde v roce 1799 postavili dřevěnou budovu, sloužící jako střelnice. Dřevěná budova byla po necelých sto letech nahrazena budovou zděnou, která byla rozšířena o společenský sál a sloužila tak pro taneční a kulturní akce. Budova nese do dnešního dne název Na Střelnici (Soušek, 1985). V roce 1923 místní architekt pan Z. Vodička postavil poblíž budovy Na Střelnici cihlový altánek, jehož zvláštností je, že střecha je uchycena jen na dvou sousedících sloupech, přičemž protilehlé dva sloupy zcela chybí a v této podobě je dochován do dnešních dní.

2.2 Revitalizace a současnost městského parku v Uničově

V 50. a 60. letech 19. století se na městském parku velmi nepříznivě podepsaly vnější vlivy. Časté záplavy, neodborné zásahy a nedostatečná údržba vedly k přemnožení plevelu, zarůstání chodníkových cest travinami a plevely, čímž se pozastavil růst a rozmnožování travin žádoucích. Na celkovém špatném stavu se podepsalo i vypouštění odpadních kalů z místního cukrovaru, které vedlo k zvyšování terénu. V roce 1959 se Městský národní výbor Uničov rozhodl, že se začne postupně připravovat celková rekonstrukce parku. Tyto plány ale nebyly uskutečněny. Rekonstrukce parku byla započata až o několik let později. Protože šlo o zásadní rekonstrukci, byl představiteli města Uničov vybrán podnik Zahradní architektura šlechtitelské stanice Želešice u Brna. Jedním z velkých projektů rekonstrukce bylo i vybudování, v prostorech za budovou Na Střelnici, hřiště Minigolfu. Minigolf byl vybudován a do provozu uveden v roce 1979 (Zamazal, 2005). Stal se nedílnou součástí městského parku a je do dnes využíván širokou veřejností. Celková revitalizace a úpravy dále probíhaly v dalších následujících etapách.

2.2.1 První etapa rekonstrukce

První etapou úprav parku bylo založení dětského hřiště o výměře necelých 3 ha v roce 1985. Vybudováno zde bylo pískoviště, kladiny, prolézačky, kolotoč a věže. Prostor hřiště se stal cílem každodenních procházek občanů a i místem, kde se konají kulturní a společenské akce. V průběhu první části revitalizace probíhala také výstavba dětského dopravního hřiště za pomoci Technických služeb města Uničov a Zahradní architektury šlechtitelské stanice Želešice u Brna. Bylo postaveno v těsné blízkosti kulturní budovy Na Střelnici a slouží převážně k dopravní výchově dětí předškolního a školního věku. Podle záznamů Technických služeb města Uničov zde byly vysázeny narcisy *Narcissus*, ocúny *Colchicum*, sněženky *Galanthus* a liliochvostce *Eremurus*.

2.2.2 Druhá etapa rekonstrukce

Druhá etapa probíhala současně s etapou první. Byla zaměřena převážně na výstavbu odpočinkových částí a zón v parku. Došlo k rozšíření městského parku až k místu, kde se nachází dnešní městské koupaliště. Částečně byly vykáceny topoly *Populus* a zároveň bylo vysázeno mnoho nových keřů a také méně známých dřevin. Dále byly zřízeny nové pískové cesty parkem.

2.2.3 Třetí etapa rekonstrukce

Třetí etapa rekonstrukce parku se věnovala rybníku a ploše, která se rozkládá za dětským dopravním hřištěm. Na této ploše byly zřízeny další nové písčité chodníky, zabudovány odpočinkové lavičky, vysázeny okrasné záhony a okrasné keře, které dělily odpočinkovou část parku od nevzhledného kalové pole, které patřilo tehdejšímu cukrovaru. Rybník u železniční trati byl při této rekonstrukci rozšířen a v plánu bylo i spojení západního břehu s břehem východním lávkou. K tomu však nedošlo a jinak tomu nebylo ani u plánu přeměnit hasičskou louku na překážkovou dráhu pro hasiče, která se rozkládá naproti dětskému dopravnímu hřišti.

2.2.4 Regenerační etapa

V roce 2003 byl městský park vyhlášen jako Významný krajinný prvek pro potřebu jeho zachování a ochrany místních přírodnin tohoto městského parku. Tato etapa proběhla se zaměřením na regeneraci, travin, alejí, dřevin a vysázených rostlin na celkové ploše necelých 8 ha. Díky průklestům a další výsadbě dřevin a rostlin se park opticky otevřel a láká místní obyvatele k návštěvám.

2.2.5 Revitalizace rybníční soustavy

V roce 2009 prošlo revitalizací všech šest vodních ploch, které se v městském parku nachází. Jednalo se především o vypuštění rybníků a jejich odtěžení. Odtěženou zeminou se poté zpevňovaly břehy a hráze. Bylo použito i kamenné zasypávání a zpevnění břehů. Došlo zde také na opravu a výměnu napouštěcích mechanismů. Podle archivu Technických služeb města Uničov z roku 2009, zde bylo vykáceno několik starých dřevin a zároveň vysázeno 30 nových druhů dřevin. Při vypuštění jednoho z rybníků, bylo možné provést, již dříve plánované a neuskutečněné, usazení lávky spojující západní břeh s břehem východním. Při nízkých teplotách, když dojde k zalednění, je rybník u železniční trati používán jako plocha pro bruslení a zimní sporty.

2.2.6 Naučná stezka Městský park Uničov

Naučná stezka byla jednou z dalších z etap, týkajících se revitalizace současného stavu městského parku. Výstavba stezky byla uskutečněna v roce 2009. Naučná stezka

prochází severní částí městského parku, kde tvoří naučný okruh, který návštěvníky informuje o fauně a flóře v dané lokalitě. Stezka je dlouhá necelý jeden kilometr, tvoří ji celkem 11 zastávek a časová náročnost průchodu je asi 30 minut. Návštěvníci získávají ucelený přehled o rostlinách a živočiších, které se v parku nachází. U vstupu do městského parku je umístěna tabule, která návštěvníky krátce informuje o parku a o podmínkách, které v tomto parku panují. Součástí textu je i informace kolik zastávek naučná stezka má a čemu se věnují.

Zastávka č. 1 – Domácí dřeviny – tabule této zastávky podává informaci o dřevinách, které v parku rostou, jaké mají podmínky růstu, kde se vyskytují, jaké mají listy a plody

Zastávka č. 2 – Stromy a keře s jedlými plody – zastávka pojednává o stromech a keřích, na kterých se vyskytují jedlé plody.

Zastávka č. 3 – Exotické dřeviny – tabule popisuje dřeviny, které se v parku vyskytují a které pochází z různých koutů světa (sever a jih Evropy, Asie a Ameriky). Rozvádí jejich výskyt, jak vypadají a k čemu se v jejich domovině využívají.

Zastávka č. 4 – Rybník – zastávka pojednává o rybníku, jeho ploše, členění dna a živočiších, kteří v něm žijí.

Zastávka č. 5 – Příkrmování ptáků – tabule popisuje některé ptáky, kteří v parku žijí a její součástí je popis potravy, kterou se přikrmují a která potrava je naopak nedoporučovaná.

Zastávka č. 6 – Řeka Oskava – na tabuli je popsán tok řeky Oskavy, místo kde pramení, její délku a způsob jakým je tok v části Uničova upraven.

Zastávka č. 7 – Ptáci v parku – je věnována ptactvu v parku se vyskytujícímu. Opět popisuje jejich výskyt a to, čím se živí.

Zastávka č. 8 – Brouci /*Coleoptera*/ – popisuje výskyt brouků v porostu a způsob jakým se jejich výskyt zjišťuje.

Zastávka č. 9 – Rostliny v parku – popisuje rostliny bylinného a rostlinného patra.

Zastávka č. 10 – Život v Oskavě – pojednává o výskytu živočichů a ryb žijících v řece Oskavě s popisem prostředí a jejich života.

Zastávka č. 11 – Květnatá louka – pojednává o vzniku kulturních luk z luk původních, o jejich výskytu a o rostlinách, které se na nich nejčastěji vyskytují s popisem využití luk.

2.2.7 Městský park v Uničově – rozšíření v prostoru bývalých kalových polí

Další velkou etapou revitalizace městského parku bylo rozšíření parku do prostor bývalých kalových polí, které patřily cukrovaru. Revitalizace kalových polí, na dnešní podobu lesoparku, úspěšně proběhla od roku 2011 - 2012 na 5 ha plochy, které byly po ukončení činnosti cukrovaru zarostlé travinami, keři a pleveli. Po terénních úpravách byla vybudována hrazená písčité cestě, o délce 1 kilometr, plocha se osela lučními travinami a nově se vysázelo 121 různých druhů dřevin. Lesopark je doplněn o odpočinkové místo s lavičkami (Uničov, 2012). V nejbližších letech je schválena a plánována druhá etapa rozšíření městského parku v prostoru kalových polí dále směrem k firmě Unex a. s.

2.2.8 Disc golfové hřiště

V druhé polovině roku 2014 byl v městský park obohacen realizací disc golfového hřiště, které se vybuďovalo v severovýchodní části parku, přesněji v části nejnovějšího rozšíření městského parku – prostor revitalizovaných bývalých kalových polí. Toto hřiště, v 1. etapě vzniku, mělo pouze 9 dopadových košů a stejný počet odpališť. V roce 2015 bylo v 2. etapě disc golfové hřiště rozšířeno o další dopadové koše a odpaliště na počet 18 zastavení, o celkové délce hrací plochy 1500 metrů. Toto rozšíření je situováno nově i do starší plochy parku. Hřiště je využíváno celoročně a stalo se zajímavou atrakcí města Uničov.

3 Vybrané druhy rostlin

Při návštěvách v městském parku v Uničově jsem našla a determinovala mnohé dřeviny a byliny. V parku se zejména vyskytují dřeviny jako lípa srdčitá (*Tilia cordata* Mill.), lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos* Scopoli), dub letní (*Quercus robur* L.), dub zimní (*Quercus patraea* Liebl), javor klen (*Acer pseudoplatanus* L.), javor mléč (*Acer platanoides*), javor babyka (*Acer campestre* L.), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior* L.), olše lepkavá (*Alnus glutinosa* L.), bříza bělokorá (*Betula pendula* Roth), habr obecný (*Carpinus betulus* L.), buk lesní (*Fagus sylvatica* L.), smrk ztepilý (*Picea abies* L.), modřín opadavý (*Larix decidua* Mill.), borovice kleč (*Pinus mugo* Turra), střemcha obecná (*Prunus padus* L.), tis červený (*Taxus baccata* L.), zerav západní (*Thuja occidentalis*), šeřík obecný (*Syringa vulgaris* L.), zlatice prostřední (*Forsythia x intermedia* L.) a růže šípková (*Rosa canina* L.).

V městském parku v Uničově se také nachází exotické dřeviny a méně známé dřeviny, kterými jsou například trnovník akát (*Robinia pseudoacacia* L.), jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum* L.), liliovník tulipánokvětý (*Liriodendron tulipifera* L.), katalpa trubačovitá (*Catalpa bignonioides* Walter), dřevozec trojtrnný (*Gleditsia triacanthos* L.), dub černý (*Quercus nigra*), dub bahenní (*Quercus palustris*), jinan dvoulaločný (*Ginkgo biloba* L.), metasekvoje čínská (*Metasequoia glyptostroboides* Hu & W. C. Cheng) a borovice černá (*Pinus nigra* J. F. Arnold).

Vyskytují se zde i dřeviny s jedlými plody a to zejména jabloň drobnoplodá (*Malus baccata*), třešeň ptačí (*Prunus Avium* L.), moruše bílá (*Morus alba* L.), moruše černá (*Morus nigra* L.), kdouloň obecná (*Cydonia oblonga* Mill.), líska obecná (*Corylus avellana* L.), kaštanovník setý (*Castanea sativa* Mill.) a bez černý (*Sambucus nigra* L.).

Z výše uvedených druhů dřevin dále podrobněji popisují nejzajímavější z nich.

3.1 Rostliny nahosemenné

1. Borovice černá *Pinus nigra* J. F. Arnold

Tab. 5. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	nahosemenné	<i>Pinophyta</i>
Třída	jehličnany	<i>Pinopsida</i>
Řád	borovicotvaré	<i>Pinales</i>
Čeleď	borovicovité	<i>Pinaceae</i>
Rod	borovice	<i>Pinus</i>

Borovice se vyskytují převážně na severní polokouli. Jsou to stálezelené stromy, které mají široký a kuželovitý tvar koruny. Konec stromu je tupě zakončený a okraje koruny zakončené nestejně díky různě dlouhým větvím. Jehlice jsou tmavě zelené barvy o délce 7 cm – 16 cm a šišky hnědé, pevné, nerozpadavé o délce 4 cm – 10 cm. Samotný strom pak může dorůst až do výšky 20 m – 50 m. Plodem jsou šištice obsahující okřídlená semena. Borovice černá je velmi častá v městských výsadbách a to převážně díky své velké odolnosti navzdory znečištěnému okolí (Botany, 2016).

2. Metasekvoje čínská *Metasequoia glyptostroboides* Hu & W. C. Cheng

Tab. 6. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	nahosemenné	<i>Pinophyta</i>
Třída	jehličnany	<i>Pinopsida</i>
Řád	borovicotvaré	<i>Pinales</i>
Čeleď	cypřišovité	<i>Cupressaceae</i>
Rod	metasekvoje	<i>Metasequoia</i>

Metasekvoje čínská byla poprvé objevena v roce 1941 v jihovýchodní Asii. Jedná se o opadavý jehličnatý strom, kuželovitého tvaru, který je velmi světlomilný a snese opravdu jen velmi málo stínu. Jehlice jsou opadavé, vstříčné s vnitřní žilkou a jejich barva je zelená. Plodem metasekvoje čínské jsou šištice až 3 cm velké a nerozpadavé. Strom může dorůst do výšky 15 m. Pro svůj růst vyžaduje vlhká a světlá místa (Hieke, 1978).

3. Tis červený *Taxus baccata*

Tab. 7. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	nahosemenné	<i>Pinophyta</i>
Třída	jehličnany	<i>Pinopsida</i>
Řád	borovicotvaré	<i>Pinales</i>
Čeleď	tisovité	<i>Taxaceae</i>
Rod	tis	<i>Taxus</i>

Tis červený se nachází napříč celou Evropou, kromě severských oblastí. Vyrůstem může být stromovitě či keřovitě formy. Koruna bývá kuželovitá a často má více srostlých kořenových kmínků u sebe. Tis červený je dřevina neopadavá, stále zelená a neobsahuje pryskyřičné kanálky. Vysoký je zpravidla 3 m – 10 m, jehlice jsou měkké, zelené s centrální žilkou, dlouhé až 3 cm a u báze ztenčené v řapík. Semena jsou u tisů červeného schována v červeném dužnatém epimatium, což je plodem tisů červeného. Celá tato rostlina je prudce jedovatá, jen dužnaté epimatium nikoliv. Tis červený roste většinou ve vlhkých, písčitých půdách a na stinných místech (Botany, 2016).

4. Zerav západní *Thuja occidentalis*

Tab. 8. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	nahosemenné	<i>Pinophyta</i>
Třída	jehličnany	<i>Pinopsida</i>
Řád	borovicotvaré	<i>Pinales</i>
Čeleď	cypřišovité	<i>Cupressaceae</i>
Rod	zerav	<i>Thuja</i>

Zerav západní pochází původem z částí Severní Ameriky. Je to středně velký strom, dorůstající výšky 5 m – 20 m. Koruna je užší a nepravidelná, větve ploché a úzké, listy neopadavé s centrální žilkou. Plodem zeravu západního jsou šištice, velmi malého vzrůstu, které jsou složeny z více kožovitých šupin a jsou barvy hnědé. Tento strom se vyskytuje ve vlhkých půdách, ale ne v přímé blízkosti vodních toků či rybníků. Není náchylný na stín ani na mrazy (Botany, 2016).

3.2 Rostliny krytosemenné – stromové patro

1. Bříza bělokorá *Betula pendula* Roth

Tab. 9. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	vyšší dvouděložné	<i>Rosopsida</i>
Řád	bukvotvaré	<i>Fagales</i>
Čeleď	břízovité	<i>Betulaceae</i>
Rod	bříza	<i>Betula</i>

Bříza bělokorá se většinou vyskytuje v oblastech severní polokoule. Strom je to opadavý, může být převislý. Větve jsou dlouhé, svěšené a mnohdy mohou dosahovat až země, čímž poté celý strom tvoří dojem deštníkové koruny. Květy jsou jednodomé v jehnědách, které jsou u břízy bělokoré štíhlé a válcovité. Plodem je malý nepatrný oříšek, který je vybaven blanitými křídly. Strom může dorůst velikosti 5 m – 16 m. Bříza bělokorá je vysoce světlomilná, tudíž ji najdeme pouze na otevřených a slunných místech (Hieke, 1978).

2. Buk lesní *Fagus sylvatica* L.

Tab. 10. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	vyšší dvouděložné	<i>Rosopsida</i>
Řád	bukvotvaré	<i>Fagales</i>
Čeleď	bukovité	<i>Fagaceae</i>
Rod	buk	<i>Fagus</i>

Buk lesní se nachází v celé střední a jižní Evropě. V České republice je také velmi hojný výskyt buku lesního. Je to opadavý, 40 m vysoký, strom, jehož koruna je kuželovitá a vyklenutá. Čepel listu je řapíkatá, vejčitá a ozubená s velikostí 3 cm – 12 cm a žlutě nebo červeně zbarvená. Plody buku lesního jsou nažky, neboli bukvice, které jsou 1 cm – 2 cm

velké, trojboké a barvy hnědé. Buk lesní je stínomilný a roste v humusových a vápnitých půdách (Botany, 2016; Horáček, 2007).

3. Dub letní *Quercus robur* L.

Tab. 11. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	vyšší dvouděložné	<i>Rosopsida</i>
Řád	bukvotvaré	<i>Fagales</i>
Čeleď	bukovité	<i>Fagaceae</i>
Rod	dub	<i>Quercus</i>

Dub letní se vyskytuje po celé střední Evropě, nejčastěji v nížinách. Roste v humusových i méně humusových půdách, je náchylný na dlouhé zimy a výška stromu může dosáhnout k 50 m. Koruna stromu je nepravidelná a široká. Listy opadavé, zelené, čepele listu řapíkaté s laloky. Plodem dubu letního je nažka, která je označována názvem žalud. Žaludy rostou po dvou až pěti kusech a mají společnou, málo ohebnou, stopku. Tvar žaludu je elipsoidní, velikostí do 3 cm a po stranách může být viditelné pruhování (Horáček, 2007).

4. Javor mlč *Acer platanoides*

Tab. 12. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	vyšší dvouděložné	<i>Rosopsida</i>
Řád	mýdelníkotvaré	<i>Sapindales</i>
Čeleď	mýdelníkovité	<i>Sapindaceae</i>
Rod	javor	<i>Acer</i>

Javor mlč je velmi častým vysazovaným stromem v parcích. Jeho výskyt se nachází převážně v severní, východní a západní Evropě. Můžeme jej najít i v nížinách, v půdách bohatých na vlhkost. Strom dorůstá do výšky 20 m, koruna stromu je vejcovitého tvaru a

prořídleho vzhledu. Listy jsou opadavé, čepel listu s laločnatým s řapíkem je dlouhý do 15 cm. Při utržení řapíku listu nastává mléčení. Plodem javoru mléče je nažka (Botany, 2016; Hieke, 1978).

5. Jírovec maďal *Aesculus hippocastanum* L.

Tab. 13. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	vyšší dvouděložné	<i>Rosopsida</i>
Řád	mýdelníkotvaré	<i>Sapindales</i>
Čeleď	mýdelníkovité	<i>Sapindaceae</i>
Rod	jírovec	<i>Aesculus</i>

Jírovec maďal je možné nejčastěji vidět v parcích či lesoparcích. Vyskytuje se téměř po celé Evropě a v půdách, které jsou bohaté na humus. Dorůstá do výšky 30 m, koruna stromu je nepravidelná a kulovitá. Čepele listu jsou pilovité, pětičetné až sedmičetné, s dlouhým řapíkem a barvy výrazně světle zelené. Plodem jírovce maďalu jsou ostnaté, až 6 cm velké, kulovité tobolky, které v sobě nesou hnědá semena, také známá pod názvem kaštiny (Hieke, 1978).

6. Liliovník tulipánokvětý *Liriodendron tulipifera* L.

Tab. 14. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	nižší dvouděložné	<i>Magnoliopsida</i>
Řád	šácholanotvaré	<i>Magnoliales</i>
Čeleď	šácholanovité	<i>Magnoliaceae</i>
Rod	liliovník	<i>Liriodendron</i>

Liliovník tulipánokvětý původem pochází ze severu Ameriky, ale jako okrasná či parková dřevina, se liliovník tulipánokvětý rozšířil do celého světa. Roste ve velmi kyprých půdách, ve většině případech v blízkosti vodních toků či rybníků. Strom může

dorůstá do výšky 40 m a vyznačuje se především úzkou, někdy i kuželovitou korunou. Listy jsou zelenavé, čtyř až šesti laločnaté s dlouhým řapíkem. Květy Liliovníku mohou svými zvonkovitými květy připomínat květy tulipánů. Plodem je okřídlená nažka (Horáček, 2007).

7. Topol černý *Populus nigra* L.

Tab. 15. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	vyšší dvouděložné	<i>Rosopsida</i>
Řád	malpígiotvaré	<i>Malpighiales</i>
Čeleď	vrbovité	<i>Salicaceae</i>
Rod	topol	<i>Populus</i>

Topoly černé se vyskytují v severních oblastech mírného pásu. Tyto stromy jsou opadavé, rychle rostoucí a také velmi vysoké. Pro svůj vývin potřebují světlá místa a půdy, které jsou dostatečně vlhké. Mohou dorůst do výšky 25 m, koruna u topolu černého je jemná, nestejněměrná a kuželovitého tvaru. Listy jsou zelené, opadavé a vejčitého tvaru s dlouhým řapíkem. Plodem topolů je dvou až čtyř chlopňová tobolka, která je uložena v dlouhých jehnědách. Samičí plody jsou v době zralosti opatřeny chmířím a kvůli následnému znečištění ovzduší poletujícím chmířím, se raději vysazují stromy pouze samčí (Hieke, 1978).

8. Vrba bílá *Salix alba* L.

Tab. 16. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	vyšší dvouděložné	<i>Rosopsida</i>
Řád	malpígiotvaré	<i>Malpighiales</i>
Čeleď	vrbovité	<i>Salicaceae</i>
Rod	vrba	<i>Salix</i>

Vrba bílá se vyskytuje převážně v severních oblastech mírného pásu. Jsou to opadavé stromy, rychle rostoucí a dorůstající do výšek 17 m. Koruna vrby bílé je široce vejčitá až kulovejčitá a obrys celého stromu je nepravidelný. Listy vrby bílé jsou zelené barvy, střídavé, kopinaté, celokrajné a v některých případech i zubaté. Květy vrby bílé jsou uloženy v jehnědách, které jsou symbolické pro období jara. Plodem jsou dvouchlopné tobolky. Vrba bílá je vysoce světlomilná a ke svému vývoji potřebuje minimum stínu, vlhkou a písčitou půdu. Lidový název vrby bílé je název vrba smuteční (Hieke, 1978).

3.3 Rostliny krytosemenné – keřové patro

1. Hlošina úzkolistá *Elaeagnus angustifolia* L.

Tab. 17. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	vyšší dvouděložné	<i>Rosopsida</i>
Řád	růžotvaré	<i>Rosales</i>
Čeleď	hlošinovité	<i>Elaeagnaceae</i>
Rod	hlošina	<i>Elaeagnus</i>

Původní areál výskytu hlošiny úzkolisté je Čína, Mongolsko a Asie. V České republice se tato dřevina vyskytuje hojně v parcích či arboretech ve formě trnitých keřů či stromů. Najdeme ji v blízkosti vodních toků a v půdách převážně písčitých. Stromy mohou dorůstat až do výšky 7 m. Koruna je široká a kuželovitá. Listy řapíkaté, kopinaté, barvy zelené a stříbrné a povrch listů je pokryt chloupky. Květy hlošiny úzkolisté jsou malé, zvonkovitého tvaru, barvy bílé a uvnitř nažloutlé. Velikost květů je většinou okolo 1 cm – 2 cm a rostou samostatně či po trojicích. Plodem jsou oválné peckovice s dužinou, 1 cm dlouhé a barvy stříbrné. Plody hlošiny úzkolisté jsou velmi podobné plodům olivovníku *Olea europaea* L. (Horáček, 2007).

2. Kdouloň obecná *Cydonia oblonga* Mill.

Tab. 18. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	vyšší dvouděložné	<i>Rosopsida</i>
Řád	růžotvaré	<i>Rosales</i>
Čeleď	růžovité	<i>Rosaceae</i>
Rod	kdouloň	<i>Cydonia</i>

Původní výskyt kdouloně obecné je v Íránu a v Asii. V Evropě se vyskytuje ve formě okrasných keřů či stromů, které dorůstají do výšky maximálně 6 m. Pro růst potřebuje světlá místa a ne moc vlhkou půdu. Listy jsou eliptické či vejčité, celokrajné a na povrchu značně plsnaté. Květy jsou bílé či růžové barvy. Plody kdouloně obecné jsou malvice, které mají hruškovitý tvar, žlutou barvu a mohou být také plsnaté. Tyto plody, po řádném dozrání, jsou jedlé (Botany, 2016).

3. Růže šípková *Rosa canina* L.

Tab. 19. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	vyšší dvouděložné	<i>Rosopsida</i>
Řád	růžotvaré	<i>Rosales</i>
Čeleď	růžovité	<i>Rosaceae</i>
Rod	růže	<i>Rosa</i>

Růže šípková je opadavý, pnoucí či vzpřímeně rostoucí keř. Areál výskytu je v mírném či subtropickém pásmu. Růže šípková je široký a rozložitý keř, dorůstající výšky kolem 2 m. Je hustý a přízemní části tohoto keře mohou být užší než části ve vyšších polohách. Květy růží jsou jednou z hlavních ozdob tohoto keře. Nachází se na koncích větvíček a mohou být čtyřčetné či pětičetné. V době, kdy nejsou květy plně rozvinuté, jsou okvětní lístky složeny v poupě. Plodem růže šípkové jsou čísky, které uzavírají pestíky. V dospělosti rostliny se čísky mění v dužinatý šípek, který obsahuje peckovité nažky. Růže

pro svůj růst potřebují slunná místa bez velkého množství stínu a nejsou náročné na půdu. Ideální půdou je však půda kyprá a vzdušná (Botany, 2016; Hieke, 1978).

4. Šeřík obecný *Syringa vulgaris* L.

Tab. 20. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	vyšší dvouděložné	<i>Rosopsida</i>
Řád	hluchavkotvaré	<i>Lamiales</i>
Čeleď	olivovníkovité	<i>Oleaceae</i>
Rod	šeřík	<i>Syringa</i>

Šeřík obecný je opadavým keřem či menším stromem. Patří k rychle rostoucím dřevinám. Šeřík obecný je keř s více kmínky, tvaru kulovejčitého. Listy šeříku jsou vstřícné, laločnaté, řapíkaté a s různou délkou i oblostí. Květy mohou být různé barvy, jsou drobnější, čtyřcípé a s dlouhou rourkou. Plodem je tobolka. Šeříky snášejí jak slunečná místa, tak i místa zastíněná a půdy, pro růst šeříku obecného, mohou být vlhké, suché a vápnité (Hieke, 1978; Horáček, 2007).

5. Zlatice prostřední *Forsythia x intermedia* L.

Tab. 21. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	rostliny	<i>Plantae</i>
Podříše	cévnaté rostliny	<i>Tracheobionta</i>
Oddělení	krytosemenné	<i>Magnoliophyta</i>
Třída	vyšší dvouděložné	<i>Rosopsida</i>
Řád	hluchavkotvaré	<i>Lamiales</i>
Čeleď	olivovníkovité	<i>Oleaceae</i>
Rod	zlatice	<i>Forsythia</i>

Zlatice prostřední je keřem, který se hojně vyskytuje v parcích či arboretech. Je nenáchylný na tuhé zimy, světlomilný a vyžaduje vlhké a humusové půdy. Může dorůstat až do výšky 3 m a jeho větve jsou dlouhé a vzpřímené. Listy zlatice prostřední jsou opadavé, barvy zelené, vstřícné či kopinaté a velikosti do 12 cm. Květy rostou po dvojicích

či trojicích v úžlabí listů, koruna je čtyřčetná a barva květů žlutá. Plodem je tobolka. Lidový název zlatice prostřední je zlatý déšť (Horáček, 2007).

3.4 Rostliny krytosemenné – bylinné patro

V městském parku v Uničově se vyskytuje nejvíce druhů rostlin bylinného patra na loukách, v okolí vodního toku řeky Oskavy a na uměle vysázených záhonech. Z bylin se tu nejvíce vyskytují černohlávek obecný (*Prunella vulgaris*), kakost luční (*Geranium pratense*), kohoutek luční (*Lychnis flos-cuculi*), kopretina bílá (*Leucanthemum vulgare*), řebříček obecný (*Achillea millefolium*), škarda dvouletá (*Crepis biennis*). Z bylin, které se nachází na vlhkých místech, v okolí vodních toků to jsou potom například mokřýš střídavolistý (*Chrysosplenium alternifolium*), pcháč zelinný (*Cirsium oleraceum*), rukev bažinná (*Rorippa palustris*), tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*). Jarními kvetoucími bylinami to jsou například sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), orsej jarní (*Ficaria verna*), sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*), sasanka pryskyřníkovitá (*Anemone ranunculoides*), dymnivka plná (*Corydalis solida*), křivatec žlutý (*Gagea lutea*) a prvosenka vyšší (*Primula veris*). V porostech městského parku v Uničově můžeme najít i některé z léčivých rostlin, jako jsou například kontryhel obecný (*Alchemilla vulgaris*), podběl lékařský (*Tussilago farfara*), čekanka obecná (*Cichorium intybus*), jitrocel kopinatý (*Plantago lanceolata*), heřmánek pravý (*Matricaria chamomilla*) a sedmikráska chudobka (*Bellis perennis*).

Pro lepší orientaci o době květu jednotlivých vybraných krytosemenných rostlin bylinného patra, je níže uvedená tabulka, která je doplněna o další, běžně se v parku vyskytující, druhy.

Tab. 22. Doba květu vybraných krytosemenných rostlin; vlastní zpracování

	Měsíce kvetení vybraných krytosemenných rostlin									
Název krytosemenné rostliny	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	
1. Bledule jarní										
2. Čikorka pestrá										
3. Čekanka obecná										
4. Černohlávek obecný										
5. Divizna velkokvětá										
6. Dymnivka plná										
7. Heřmánek pravý										
8. Hluchavka nachová										
9. Hrachor luční										
10. Chrupa luční										
11. Jitrocel kopinatý										
12. Kakost luční										
13. Kohoutek luční										
14. Kontryhel obecný										
15. Kopretina bílá										
16. Křivatec žlutý										
17. Liliochvostec úzkolistý										
18. Narcis žlutý										
19. Netýkavka žláznatá										
20. Ocún jesenní										
21. Orsej jarní										
22. Pcháč zeliný										
23. Podběl lékařský										
24. Prvosenka jarní										
25. Prvosenka vyšší										
26. Pryskyřník prudký										
27. Rdesno hadí kořen										
28. Rozrazil rezekvítek										
29. Rukev bažinná										
30. Řebříček obecný										
31. Sasanka hajní										
32. Sasanka pryskyřníkovitá										
33. Sedmikráska chudobka										
34. Sněženka podsněžník										
35. Škarda dvouletá										
36. Talovín zimní										
37. Tulipán zahradní										
38. Tužebník jilmový										
39. Víkev ptačí										

4 Vybrané druhy živočichů

Nejčastěji pozorované a mnou determinované živočichy, vyskytující se v městském parku a patřící mezi zástupce hmyzu, jsou tesařík pižmový (*Aromia moschata* L.), tesařík obecný (*Corymbia rubra* L.), střevlík kožitý (*Carabus coriaceus* L.), střevlík Scheidlerův (*Carabus scheidleri* Panzer), střevlík Ullrichův (*Carabus ullrichii* Germar), krasec lipový (*Lamprodila rutilans* Fabricius), červenáček ohnivý (*Pyrochroa coccinea* L.), ruměnice pospolná (*Pyrrhocoris apterus* L.), bruslařka obecná (*Gerris Lacustris* L.), kněžice trávozelená (*Palomena prasina*), včela medonosná (*Apis mellifera* L.) a vosa obecná (*Vespa vulgaris* L.).

Z obojživelníků a plazů byly v městském parku v Uničově determinovány tyto, zde se vyskytující, druhy – ještěrka obecná (*Lacerta agilis* L.), ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara* Jacquin), kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata* L.) a skokan hnědý (*Rana temporaria* L.).

V řece Oskavě a také ve zdejších rybnících žijí zástupci sladkovodních ryb, kterými jsou kapr obecný (*Cyprinus carpio* L.), karas obecný (*Carassius carassius* L.), jelec tloušť (*Leuciscus cephalus* L.), lín obecný (*Tinca tinca* L.), plotice obecná (*Rutilus rutilus* L.), perlín ostrobřichý (*Scardinius erythrophthalmus* L.), štika obecná (*Esox lucius* L.) a úhoř říční (*Anguilla anguilla* L.).

V korunách stromů lze pozorovat velké množství zástupců třídy Ptáci. Mezi nejčastěji pozorovatelné druhy patří kos černý (*Turdus merula* L.), drozd zpěvný (*Turdus philomelos* L.), špaček obecný (*Sturnus vulgaris* L.), pěnkava obecná (*Fringilla coelebs* L.), pěnice černohlavá (*Sylvia atricapilla* L.), lejsek šedý (*Muscicapa striata* Pallas), dlask tlustozobý (*Coccothraustes coccothraustes* L.), slavík obecný (*Luscinia megarhynchos* Brehm), žluva hajní (*Oriolus oriolus* L.), ledňáček říční (*Alcedo atthis* L.), konipas horský (*Motacilla cinerea* Tunstall), žluna zelená (*Picus viridis* L.), labuť velká (*Cygnus olor* Gmelin), sýkora koňadra (*Parus major* L.) a sojka obecná (*Garrulus glandarius* L.).

Při bedlivém pozorování lze v městském parku shlednout zástupce třídy Savci, kterými jsou například veverka obecná (*Sciurus vulgaris* L.), ježek západní (*Erinaceus europaeus* L.) a zajíc polní (*Lepus europaeus* Pallas).

Z výše uvedených druhů živočichů dále podrobněji popisují nejzajímavější z nich.

4.1 Hmyz

1. Bruslařka obecná *Gerris Lacustris* L.

Tab. 23. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	živočichové	<i>Animalia</i>
Kmen	členovci	<i>Arthropoda</i>
Podkmen	šestinozí	<i>Hexapoda</i>
Třída	hmyz	<i>Insecta</i>
Řád	polokřídlí	<i>Hemiptera</i>
Podřád	ploštice	<i>Heteroptera</i>
Čeleď	bruslařkovití	<i>Gerridae</i>
Rod	bruslařka	<i>Gerris</i>

Bruslařka obecná je hojně rozšířena v celé Evropě. Areál výskytu jsou většinou stojaté vody, jakými jsou například rybníky, tůňe či přehrady. Bývají dlouhé 7 mm – 10 mm, přední nohy jsou kratší než zadní stehna, která jsou mohutná a dosahují až k zadečku. Díky dlouhým nohám mohou bruslařky skákat i do výšky několika centimetrů. Hlava je nápadně protáhlá, nohy dlouhé a tělo pokryto stříbrnými chloupky, které nepropouští vodu. Dospělci mají vyvinutá křídla, kterými se mohou pohybovat mezi vodní hladinou a souší. Bruslařky se pohybují na svrchní blance vodní hladiny, kdy za pomoci široce roztažených nohou rozloží svoji váhu a nepotopí se pod vodní hladinu (Gerstmeier, 2004).

2. Kněžice trávozelená *Palomena prasina*

Tab. 24. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	živočichové	<i>Animalia</i>
Kmen	členovci	<i>Arthropoda</i>
Podkmen	šestinozí	<i>Hexapoda</i>
Třída	hmyz	<i>Insecta</i>
Řád	polokřídlí	<i>Hemiptera</i>
Podřád	ploštice	<i>Heteroptera</i>
Čeleď	kněžicovití	<i>Pentatomidae</i>
Rod	kněžice	<i>Graphosoma</i>

Kněžice trávozelená je hojně rozšířena v celé České republice. Vyskytuje se na listnatých stromech či keřích. Velikost kněžice bývá okolo 10 mm – 15 mm. Barva je

zářivě zelená a v době podzimu se barva může změnit na hnědou. Štít tohoto hmyzu je vyklenutý a v přední části prohnutý. Na hlavičce jsou tykadla, jejichž druhý i třetí článek jsou srovnatelně stejné délky. V době zimy kněžice přezimují v kůrách stromů. Kněžice trávově zelená vypouští z pachových žláz výměšek, na který mohou citliví lidé reagovat i alergickou reakcí (Gerstmeier, 2004).

3. Tesařík obecný *Corymbia rubra* L.

Tab. 25. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	živočichové	<i>Animalia</i>
Kmen	členovci	<i>Arthropoda</i>
Podkmen	šestinozí	<i>Hexapoda</i>
Třída	hmyz	<i>Insecta</i>
Řád	brouci	<i>Coleoptera</i>
Podřád	všežraví	<i>Polyphaga</i>
Čeleď	tesaříkovití	<i>Cerambycidae</i>
Rod	tesařík	<i>Corymbia</i>

Výskyt tesaříka obecného je v Africe, Evropě a i v České republice. Většinou se nachází v oblastech s vyšší nadmořskou výškou, nejčastěji na květech miříkovitých či na kůrách starých stromů, kde si staví cestičky a chodby. Velikost tesaříků je 10 mm – 20 mm. Jedním z hlavních znaků tohoto hmyzu je pohlavní dimorfismus, kdy se samička vyznačuje červeným či červenooranžovým štítem a dlouhými mohutnými krovkami, na rozdíl od samečků, kteří mají barvu štítu černou a krovky jsou barvy žlutohnědé. Dalším rozdílem jsou i tykadla, kdy sameček má tykadla výraznější a pilovitější, než jsou tykadla u samiček (Gerstmeier, 2004; McGavin, 2005).

4. Tesařík pižmový *Aromia moschata* L.

Tab. 26. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	živočichové	<i>Animalia</i>
Kmen	členovci	<i>Arthropoda</i>
Podkmen	šestinozí	<i>Hexapoda</i>
Třída	hmyz	<i>Insecta</i>
Řád	brouci	<i>Coleoptera</i>
Podřád	všežraví	<i>Polyphaga</i>
Čeleď	tesaříkovití	<i>Cerambycidae</i>

Tesařík pižmový se vyskytuje převážně v severních oblastech severní Ameriky, v Japonsku, po celé Evropě a dokonce i na Sibiři. Žije na topolech, olších, ale převážně jej nalezneme na vrbách. Velikost tesaříka pižmového může být od 13 mm – 39 mm, štít má hrbolatý s bočním hrbem. Barva je měděná, modrá či fialová a lesklá, zejména na krovkách. Na zadohrudí tesaříka pižmového se nachází pachové žlázy produkující silně páchnoucí výměšek, který člověku ihned prozrazuje tesaříkovu přítomnost (McGavin, 2005).

4.2 Obojživelníci a plazi

1. Ještěrka obecná *Lacerta agilis* L.

Tab. 27. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	živočiškové	<i>Animalia</i>
Kmen	strunatci	<i>Chordata</i>
Podkmen	obratlovci	<i>Vertebrata</i>
Třída	plazi	<i>Reptilia</i>
Řád	šupinatí	<i>Squamata</i>
Podřád	ještěři	<i>Sauria</i>
Čeleď	ještěrkovití	<i>Lacertidae</i>
Rod	ještěrka	<i>Lacerta</i>

Areál výskytu ještěrky obecné je poměrně rozlehlý. Vyskytuje se například v Asii, Francii, střední Evropě, Velké Británii, Finsku i Švédsku. Ještěrku obecnou můžeme zahlédnout na okrajích lesů nebo na loukách, kde se vyskytují na slunných a suchých místech s řídkou vegetací a nízkými travinami. Dospělý jedinec dorůstá do délky 25 cm. Je to ještěrka s vysokou a zaoblenou hlavou, končetiny jsou silné a tělo zploštělé. Na hřbetní straně jsou viditelné pruhy ze šupin, které jsou tmavě zabarvené a vytváří lemovaný hnědý pásek se světlým proužkem. Dimorfismus u ještěrek obecných spočívá v rozdílnosti barev na bocích, kdy samičky jsou zbarvené do hněda a samečci do zelena. Ocas je silný a zploštělý. U ještěrek je známá i autonomie, kdy při bolesti či poškození ocásku, ocásek ještěrka oddělí. Po čase však opět doroste (Dungel, Řehák, 2005).

2. Skokan hnědý *Rana temporaria* L.

Tab. 28. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	živočichové	<i>Animalia</i>
Kmen	strunatci	<i>Chordata</i>
Podkmen	obratlovci	<i>Vertebrata</i>
Třída	obojživelníci	<i>Amphibia</i>
Řád	žáby	<i>Anura</i>
Čeleď	skokanovití	<i>Ranidae</i>
Rod	skokan	<i>Rana</i>

Areál výskytu skokana hnědého je velký. Místa výskytu jsou mapována v severní, východní i střední Evropě, v Japonsku i Asii. Nejčastěji jej můžeme vidět na vlhkým místech, v okolí vodních toků i stojatých vod, v zahradách či parcích. Skokani v dospělosti mohou dosahovat až 10 cm a barvy mohou být hnědé či žlutohnědé. Na hřbetě jsou nápadné skvrny. Čenich je tupý. Spodní strana břicha je u samců jedno barvená, kdežto u samic může být barva žlutá či oranžová. Skokani hnědí mají silné a mohutné zadní nohy, díky kterým mohou skákat do výšek až několika desítek centimetrů a potápět se. Přední nohy jsou kratší. Samci mají vyvinuté dva rezonátory, za pomoci kterých vydávají zvuky (Diesener et al., 1997).

4.3 Ryby

1. Jelec tloušť *Leuciscus cephalus* L.

Tab. 29. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	živočichové	<i>Animalia</i>
Kmen	strunatci	<i>Chordata</i>
Podkmen	obratlovci	<i>Vertebrata</i>
Nadtřída	ryby	<i>Osteichthyes</i>
Třída	paprskoploutví	<i>Actinopterygii</i>
Řád	máloostní	<i>Cypriniformes</i>
Čeleď	kaprovití	<i>Cyprinidae</i>
Rod	jelec	<i>Leuciscus</i>

Jelec tloušť je v Evropě rozšířený ve Skotsku, Anglii a v severních oblastech Skandinávského poloostrova. Žije v tekoucích, ale i ve stojatých vodách, kde vyhledává spíše mělčiny. Tvar těla je válcovitý, dorůstá do délky 60 cm – 80 cm a váha se pohybuje okolo 3 kg – 5 kg. Má nápadná široká a velká ústa. Tělo je na hřbetě barvy zelené a na bocích žluté či žlutohnědé. Řitní ploutev je zaoblená. Břišní i řitní ploutev mají barvu načervenalou. Jsou to všežravci, ale živí se většinou planktonem (Čihař, Malý, 1978; Dungel, Řehák, 2005).

2. Kapr obecný *Cyprinus carpio* L.

Tab. 30. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	živočichové	<i>Animalia</i>
Kmen	strunatci	<i>Chordata</i>
Podkmen	obratlovci	<i>Vertebrata</i>
Nadtřída	ryby	<i>Osteichthyes</i>
Třída	paprskoploutví	<i>Actinopterygii</i>
Řád	máloostní	<i>Cypriniformes</i>
Čeleď	kaprovití	<i>Cyprinidae</i>
Rod	kapr	<i>Cyprinus</i>

Kapr obecný patří do nepočetnější skupiny sladkovodních ryb a také je jednou z nejvíce hospodářsky využívanou rybou. Nachází se ve stojatých vodách, v rybnících. Dorůstá do délky 100 cm – 150 cm a maximální váha se pohybuje okolo 20 kg – 30 kg. Kapr obecný je rybou s velkými šupinami, s hřbetní dlouhou ploutví a s řitní krátkou ploutví. U úst jsou viditelné dva páry vousů. Tělo může být pokryto šupinami, ale jsou i jedinci, kteří mají tělo holé. Kapr obecný je všežravec, ale nejčastěji se živí planktonem a drobnými živočichy, které nachází na dně rybníků. Ústa nemá ozubená a potravu zpracovává za pomoci tří řad požerákových zubů (Čihař, Malý, 1978).

4.4 Ptáci

1. Labuť velká *Cygnus olor* Gmelin

Tab. 31. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	živočichové	<i>Animalia</i>
Kmen	strunatci	<i>Chordata</i>
Podkmen	obratlovci	<i>Vertebrata</i>
Třída	ptáci	<i>Aves</i>
Podtřída	letci	<i>Neognathae</i>
Řád	vrubozubí	<i>Anseriformes</i>
Čeleď	kachnovití	<i>Anatidae</i>
Podčeleď	husy	<i>Anserinae</i>
Rod	labuť	<i>Cygnus</i>

Labutě velké se vyskytují téměř ve všech parcích střední Evropy. Nacházejí se na stojatých či pomalu tekoucích vodách, v období zimy je najdeme převážně na otevřených tocích. Labutě velké mají dlouhý a obloukovitě zahnutý krk, šedé až černé nohy a hnědé oči. Na kořeni zobáku viditelný černý hrbol a barva zobáku je oranžová. Peří má barvu bílou či popelavou. U mláďat se hrbol u kořene zobáku nevyskytuje a barva prachového peří je šedá či hnědá. Pohlavní dimorfismus dle vnějších znaků není. Nevydává zvuky, jen při přelétání křídla vydávají hvízdavé zvuky. Živí se vodními rostlinami a na souši travinami (Bezzel, 2004).

2. Ledňáček říční *Alcedo atthis* L.

Tab. 32. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	živočichové	<i>Animalia</i>
Kmen	strunatci	<i>Chordata</i>
Podkmen	obratlovci	<i>Vertebrata</i>
Třída	ptáci	<i>Aves</i>
Podtřída	letci	<i>Neognathae</i>
Řád	srostloprstí	<i>Coraciiformes</i>
Čeleď	ledňáčkovití	<i>Alcedinidae</i>
Rod	ledňáček	<i>Alcedo</i>

Ledňáček říční hnízdí v norách na březích pomalu tekoucích a čistých vod. Dorůstá do výšky až 17 cm, hlava je velká a robustní, s dlouhým zobákem. Barva zobáku je šedá až černá, jen samice mají spodní stranu zobáku lehce červeně zbarvenou. Ocas i nohy jsou krátké. Rozpětí křídel až 25 cm a při letu s křídly prudce mává. Barva peří na hřbetu a na svrchních krovkách ocasních je zářivě modrá až modrozelená, na hrdle se nachází bílá skvrna a peří na spodní části těla je barvy rezavě hnědé. Živí se lovem malých ryb či lovem drobného vodního hmyzu (Bezzel, 2004; Černý, 1997).

4.5 Savci

1. Veverka obecná *Sciurus vulgaris* L.

Tab. 33. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	živočiškové	<i>Animalia</i>
Kmen	strunatci	<i>Chordata</i>
Podkmen	obratlovci	<i>Vertebrata</i>
Nadtřída	čtyřnožci	<i>Tetrapoda</i>
Třída	savci	<i>Mammalia</i>
Řád	hlodavci	<i>Rodentia</i>
Čeleď	veverkovití	<i>Sciuridae</i>
Rod	veverka	<i>Sciurus</i>

Veverky obecné žijí na celém našem území. Vyskytují se v zahradách, v parcích i v lesích všech druhů. Mnohdy se dají i velmi dobře ochočit. Veverky mohou být velké až 35 cm, mají vyvinuté silné končetiny, za pomoci kterých velmi rychle šplhají či skáčou, barva srsti bývá rezavá, hnědá až černá, jen barva srsti na spodní straně těla je bílá. Končetiny nesou protáhlé prsty s velkými drápy. Ocas je dlouhý, hustý a při šplhání do korun stromů, za pomoci ocasu, udržují rovnováhu. Na uších jsou nápadné štětky. V korunách stromů si veverky staví hnízda, v nichž vychovávají mláďata a přenocují. Veverky se v době zimy krmí semínky šišek, na podzim se živí sběrem lesních plodů a v jarních měsících požívají výhonky mladých rostlinek (Anděra, Horáček, 2005).

2. Zajíc polní *Lepus europaeus* Pallas

Tab. 34. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Říše	živočichové	<i>Animalia</i>
Kmen	strunatci	<i>Chordata</i>
Podkmen	obratlovci	<i>Vertebrata</i>
Třída	savci	<i>Mammalia</i>
Řád	zajíci	<i>Lagomorpha</i>
Čeleď	zajícovití	<i>Leporidae</i>
Rod	zajíc	<i>Lepus</i>

Areál výskytu zajíce polního je téměř po celém světě. U nás jej můžeme nalézt v nížinách i pahorkatinách, přes den zajíci polní odpočívají v křovinách či na mezích a žijí nočním životem, kdy se vydávají na pastvu. Dospělí jedinci zajíce polního dorůstají do délky, i s ocasem, od 60 cm do 80 cm a do hmotnosti 2 kg – 6 kg. Hlava má protáhlý tvar, uši jsou dlouhé a na koncích černě zabarvené, ocas ze svrchní strany také černě zbarven. Přední končetiny jsou kratší než končetiny zadní, které jsou výrazně silnější. Při běhu může zajíc polní dosahovat rychlosti až 70 km / h. Barva srsti na hřbetu je světle hnědá, břicho a boky jsou světlé až bílé. Mláďata jsou kojena 5 týdnů mateřským mlékem. V letních měsících se živí šťavnatými či dužnatými plody rostlin a v období zimy okusují zajíci kůry dřevin (Reichholf, 1996).

5 Využití městského parku v Uničově ve výuce přírodopisu

V rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, se výuka přírodopisu, na druhém stupni základních škol, řadí do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Tato vzdělávací oblast se zabývá především poznáním přírody a přírodních jevů, které na sebe vzájemně působí. Žáci pomocí této vzdělávací oblasti, konkrétně ve vzdělávacím oboru přírodopis, porozumí přírodním zákonitostem, osvojí si experimentální metody pozorování přírodních jevů, kdy z tohoto pozorování umí zanalyzovat výsledky a dále potom ucelený závěr (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2007).

Jedním z mezipředmětových vztahu je oblast environmentální výchovy, která je v hodinách přírodopisu zařazena v rámci průřezových témat. Žáci tak získávají vědomosti a také povědomí i o ekosystémech, o podmínkách života na Zemi, o vztahu člověka s přírodou a o chránění životního prostředí vůbec.

Dle osnov Rámcového vzdělávacího programu a obsahu učebnic Přírodopisu, od nakladatelství Fraus, je možné odvodit, že městský park v Uničově se dá pro následnou praktickou výuku využít nejvíce v ročníku šestém, sedmém a osmém. Devátý ročník je z velké části zaměřen na neživou přírodu a na geologické mapy České republiky. Ale i v tomto ročníku si žáci mohou opakovat znalosti přírodopisu, které již z předchozích ročníků znají, na konkrétních příkladech při praktické výuce přírodopisu v městském parku v Uničově.

1. Využití městského parku v 6. ročníku ZŠ

V 6. ročníku druhého stupně ZŠ se žáci učí poznávat organismy nebuněčné, jednobuněčné a mnohobuněčné. Pro praktické poznávání jednobuněčných organismů, je možnost využití městského rybníku v parku v období jarních, letních i podzimních měsíců, kdy za pomoci sběru vzorku vody, zhotovení preparátu a následném mikroskopování v budově školy, mohou žáci pozorovat heleoplankton. Mezi heleoplankton se řadí fytoplankton, kterým jsou například sinice (*Cyanobacteria*), rozsivky (*Diatomeae*) a zooplankton, mezi který patří zástupci třídy krásnoočka (*Euglenoidea*) a vírníci (*Rotifera*). Při výuce kroužkovic (*Annelida*) – například zástupce nitěnka obecná (*Tubifex tubifex*), či plžů (*Gastropoda*) – zástupce kamomil říční (*Ancylus fluviatilis*), mohou žáci tyto zástupce pozorovat přímo v místě jejich přirozeného výskytu a to v řece Oskavě či v rybnících.

V jarních měsících je také možné, při praktické výuce přírodopisu v městském parku, hlavně na loukách, pozorovat členovce (*Arthropoda*). Žáci by měli umět jednotlivé druhy pozorovaných členovců rozeznat a umět popsat jejich vnější i vnitřní stavbu. Konkrétním příkladem může být popsání stavby těla včely medonosné (*Apis mellifera* L.) či rozpoznání rozdílů mezi včelou medonosnou (*Apis mellifera* L.) a vosou obecnou (*Vespa vulgaris* L.).

2. Využití městského parku v 7. ročníku ZŠ

Učivo v 7. ročníku ZŠ je zaměřeno převážně na živočichy kmene strunatci (*Chordata*) a na biologii rostlin. Pro praktickou výuku přírodopisu, je návštěva městského parku v Uničově vhodná pro pozorování tříd obojživelníků (*Amphibia*) a plazů (*Reptilia*), kdy žák umí popsat jejich vnější i vnitřní stavbu těla, rozdíly mezi těmito třídami a také žák pozná vybrané zástupce a správně zařadí do taxonomické skupiny. Konkrétním příkladem může být pozorování ještěrky obecné (*Lacerta agilis* L.) a rozdíly mezi kuňkou obecnou (*Bombina bombina* L.) a skokanem hnědým (*Rana temporaria* L.). Další hodina praktické výuky v přírodopise se může zabývat pozorováním jednotlivých zástupců třídy ptáků (*Aves*). Žák pozoruje ptactvo v městském parku, pozná vybrané zástupce, správně je zařadí do taxonomické skupiny a také žák zná rozdíl mezi zástupci tažných či přezimujících ptáků. Vhodným příkladem, pro pozorování, je labuť velká (*Cygnus olor* Gmelin), ledňáček říční (*Alcedo atthis* L.), datel černý (*Dryocopus martius* L.) a vlaštovka obecná (*Hirundo rustica* L.).

Pro pozorování nižších či vyšších rostlin je městský park nejideálnější volbou. Žák si prakticky procvičí znalosti funkcí jednotlivých částí těla rostliny (kořen, stonek, list, květ a plod) a umí je na rostlině rozpoznat. Z vybraných nechráněných druhů rostlin, mohou žáci, po následném sběru, vytvořit herbáře, za pomoci kterých si jednotlivé druhy lépe zapamatují a při tom poznají jednotlivé rozdíly mezi nasbíranými druhy rostlin. Žáci dokáží rozlišit rostlinu nahosemennou od rostliny krytosemenné. Žáci zkoumají typy květenství u vybraných druhů rostlin, například okolík u prvosenky jarní (*Primula veris* L.), hlávka u jetele plazivého (*Trifolium repens*), úbor u heřmánku pravého (*Matricaria chamomilla* L.), jehněda u lísky obecné (*Corylus avellana* L.), vrcholík u bezu černého (*Sambucus nigra* L.) či vijan u pomněnky hajní (*Myosotis nemorosa* L.). Dále zkoumají a prakticky poznávají typy a tvary listů vybraných rostlin, jako je jednoduchý pilovitý list u

břízy bělokoré (*Betula pendula* Roth), jednoduchý zubatý list u podbělu lékařského (*Tussilago farfara* L.) či laločnatý list u dubu letního (*Quercus robur* L.). Na plodech vybraných rostlin si žáci propojují teoretické poznatky z výuky přírodopisu s poznatky praktickými, kdy žáci poznají rozdíl mezi plodem šešulka u kokošky pastuší tobolky (*Capsella bursa-pastoris* L.), tobolkou u jírovce maďalu (*Aesculus hippocastanum* L.), oříškem u lísky obecné (*Corylus avellana* L.) a nažkou u smétánky lékařské (*Taraxacum officinale*). Žáci poznají zástupce určitých čeledí rostlin a dokáží je podle znaků správně zařadit.

Na konci 7. ročníku se žáci učí jednotlivým ekosystémům. Názornou ukázkou městského parku můžeme využít i při učivu ekosystému louka, kdy žák za pomoci atlasu či určovacího klíče, rozpozná luční květiny, umí vysvětlit pojem ekosystém a význam luk a lučních porostů.

3. Využití městského parku v 8. ročníku ZŠ

Žáci se v 8. ročníku ZŠ učí charakteristice třídy savců (*Mammalia*) a jejich zástupcům, biologii člověka a vývoji člověka od početí až do stáří. Vhodná praktická výuka, v městském parku v Uničově, je v tomto ročníku zaměřena na učivo týkající se třídy savců. Městský park je hojný na výskyt savců, kdy je žákům umožněno pozorovat jednotlivé zástupce třídy savců. Žák umí popsat základní charakteristické rysy savců, dokáže poznat pozorované zástupce podle typických znaků odlišit a správně taxonomicky zařadit. Vhodným zástupcem z třídy savců je krtek obecný (*Talpa europea* L.), veverka obecná (*Sciurus vulgaris* L.) a zajíc polní (*Lepus europaeus* Pallas).

6 Dotazníkové šetření

Bakalářská práce je doplněna o dotazníkové šetření, při němž byla zjišťována návštěvnost městského parku v Uničově žáky druhého stupně ZŠ v Uničově. Dotazník byl rozdán ve třech základních školách v Uničově a to v ZŠ Pionýrů, ZŠ U Stadionu a ZŠ Haškova. Otázka č. 8. a Otázka č. 9. jsou otázkami otevřenými. Tyto otázky byly limitovány maximálně třemi odpověďmi, tudíž celkový počet odpovědí neodpovídá celkovému počtu respondentů díky více odpovědím u jednoho respondenta. Jednotlivé odpovědi a celkový počet odpovědí byly zaznamenány do tabulky. Odpovědi, které se v tomto dotazníkovém šetření objevily pouze jednou, nebyly zahrnuty do této tabulky.

Dotazník byl anonymní a celkem na něj odpovědělo 111 respondentů. Odpovědi byly zpracovány do tabulky, které byly vytvořeny v programu Microsoft Office Excel.

Otázky č. 1. – Otázka č. 3.

Znění otázka č. 1.: *Pohlaví respondenta?*

Znění otázka č. 2.: *Kterou základní školu v Uničově navštěvujete?*

Znění otázka č. 3.: *Který ročník základní školy studujete?*

Tab. 35. Odpověď na dotazník - otázka č. 1, č. 2, č. 3; vlastní zpracování

ročník		ZŠ Pionýrů	ZŠ U Stadionu	ZŠ Haškova	
6. ročník	34	4	5	5	dívky
		3	6	11	chlapci
7.ročník	25	5	4	4	dívky
		3	3	6	chlapci
8.ročník	28	4	5	5	dívky
		5	3	6	chlapci
9.ročník	24	5	5	5	dívky
		2	3	4	chlapci
		31	34	46	111

První otázka v dotazníkovém šetření byla otázkou uzavřenou, díky níž se zjistilo, že na dotazníkové šetření odpovědělo celkem 111 žáků základních škol v Uničově. Dle výsledků

je zřejmé, že poměr odpovědí chlapců a dívek byl téměř vyrovnaný. Dívek odpovědělo 56 a chlapců 55.

V druhé uzavřené otázce se dotazníkové šetření zabývalo tím, kterou konkrétní základní školu v Uničově respondent navštěvuje. Celkem 46 respondentů navštěvuje ZŠ Pionýrů, 34 respondentů bylo ze ZŠ U Stadionu a nejméně respondentů navštěvuje ZŠ Haškova.

Třetí uzavřená otázka se zabývala otázkou, který ročník daný respondent navštěvuje. Nejvíce respondentů navštěvuje ročník šestý, celkem 34 žáků. V sedmém ročníku odpovědělo na dotazníkové šetření žáků 25, v osmém ročníku odpovědělo respondentů 28 a 24 respondentů navštěvuje ročník devátý.

Z tabulky je také zřejmé, že nejvíce chlapců, tj. 11, odpověděli na tento dotazník ze ZŠ Haškova a naopak nejméně chlapců, tj. 2, odpovědělo ze ZŠ Pionýru. Odpovědi u dívek byly v nemálo stejných počtech ve všech tří základních školách i ročnících, tj. 4 či 5 odpovídajících dívek.

Otázka č. 4.

Znění: *Jak často navštěvujete městský park v Uničově?*

Tab. 36. Odpověď na dotazník - otázka č. 4.; vlastní zpracování

odpověď		ZŠ Pionýrů	ZŠ U Stadionu	ZŠ Haškova	
denně	12	1	4	3	dívky
		2	0	2	chlapci
1x týdně	26	9	6	5	dívky
		1	2	3	chlapci
1x měsíc	38	3	4	4	dívky
		5	7	15	chlapci
1x rok	26	5	4	4	dívky
		2	5	6	chlapci
vůbec	9	0	1	3	dívky
		3	1	1	chlapci
		31	34	46	111

Četnost návštěv městského parku v Uničově byla čtvrtou uzavřenou otázkou, kdy bylo zjištěno, že nejčastější odpovědí na tuto otázku byla četnost návštěv městského parku jednou do měsíce a to v 38 případech. Stejný počet respondentů, v obou případech 26, odpovědělo, že navštěvují městský park jednou do týdne či jednou za rok. Denně městský park navštíví pouze 12 respondentů a 9 jich městský park nenavštěvuje vůbec.

Z tabulky je zřejmé, že nejvíce odpovědí bylo od chlapců ze ZŠ Haškova, kteří v 15 případech odpověděli, že tento městský park navštěvují alespoň jednou měsíčně. U dívek bylo nejvíce odpovědí, tj. 9, od žáků ZŠ Pionýrů, které navštěvují městský park alespoň jednou do týdne.

Otázka č. 5.

Znění: *Za jakým účelem tento park navštěvujete?*

Tab. 37. Odpověď na dotazník - otázka č. 5.; vlastní zpracování

odpověď		ZŠ Pionýrů	ZŠ U Stadionu	ZŠ Haškova	
Rekreace	43	13	8	7	dívky
		2	5	8	chlapci
Sport	41	4	3	5	dívky
		10	8	11	chlapci
Výuka přírodopisu	9	0	6	2	dívky
		0	0	1	chlapci
Nenavštěvuji	9	0	2	2	dívky
		0	1	4	chlapci
jiné - kulturní akce	9	1	0	3	dívky
		1	1	3	chlapci
		31	34	46	111

Pátá otázka byla uzavřená s možností jedné otevřené odpovědi, kdy byl pomocí dotazníkového šetření zjišťován konkrétní účel návštěvy městského parku v Uničově. Bylo zjištěno, že nejvíce žáci městský park navštěvují za účelem rekreace (43 odpovědí), sportu (41 odpovědí), za účelem praktické výuky přírodopisu 9 žáků, stejný počet žáků nenavštěvuje tento parku vůbec a stejný počet žáků, opět 9 odpovědí, odpovědělo, že městský park v Uničově navštěvují pouze v době kulturních akcí, které se zde v průběhu roku konají.

Z této tabulky je zřejmé, že dle odpovědí žáků ZŠ Pionýrů, tento městský park v rámci výuky přírodopisu, vůbec nenavštěvují. Naopak nejčastěji tento park navštěvují, v rámci hodin přírodopisu, žáci ze ZŠ U Stadionu. Z důvodu rekreace park nejvíce navštěvují dívky ze ZŠ Pionýrů, tj. 13 odpovědí, a nejméně chlapci, tj. 2 odpovědi, také ze ZŠ Pionýrů. Za sportem do městského parku, dle zodpovězených otázek, nejvíce chodí chlapci ze ZŠ Haškova, v 11 odpovědích, a nejméně dívky ze ZŠ U Stadionu, 3 odpovědi.

Otázka č. 6.

Znění: Víte, že v městském parku v Uničově existuje Naučná poznávací stezka?

Tab. 38. Odpověď na dotazník - otázka č. 6.; vlastní zpracování

odpověď		ZŠ Pionýrů	ZŠ U Stadionu	ZŠ Haškova	
Ano	73	11	15	12	dívky
		9	8	18	chlapci
Ne	38	7	4	7	dívky
		4	7	9	chlapci
		31	34	46	111

Šestá uzavřená otázka byla zaměřena na zjištění povědomí o existenci Naučné poznávací stezky, kdy velká většina, tj. 73 respondentů, má o existenci Naučné poznávací stezky povědomí a 38 respondentů nikoliv. Nejvíce odpovědí, o povědomí o existenci Naučné poznávací stezky, patřilo dívkám ze ZŠ U Stadionu.

Otázka č. 7.

Znění: *Využili jste někdy Naučnou poznávací stezku k procházce, poznání či výuce?*

Tab. 39. Odpověď na dotazník - otázka č. 7.; vlastní zpracování

odpověď		ZŠ Pionýrů	ZŠ U Stadionu	ZŠ Haškova	
Ano, prošel / prošla jsem ji celou	18	4	6	5	dívky
		2	1	0	chlapci
Ano, ale neprošel /neprošla jsem ji celou	55	6	9	10	dívky
		5	9	16	chlapci
Ne	38	8	4	4	dívky
		6	5	11	chlapci
		31	34	46	111

Sedmá uzavřená otázka byla položena za účelem zjištění četnosti aktivního využití Naučného poznávací stezky. Velká většina žáků, celkem 55, odpovědělo, že Naučnou poznávací stezku již někdy využili, ale neprošli si ji celou. 18 žáků si tuto Naučnou poznávací stezku prošli již celou a 38 žáků Naučnou poznávací stezku nevyužili nikdy. Nejvíce odpovědí patřilo chlapcům ze ZŠ Haškova, kteří odpověděli v 16 případech, že tuto Naučnou poznávací stezku znají, ale celou si ji ještě neprošli. Na odpověď, že si respondenti Naučnou poznávací stezku prošli celou, nejvíce odpovědělo 6 dívek ze ZŠ U Stadionu.

Otázka č. 8.

Znění: *Znáte některé druhy rostlin, rostoucích v městském parku v Uničově? Pokud ano, tak které? (max. 3)*

Tab. 40. Odpověď na dotazník - otázka č. 8.; vlastní zpracování

odpověď		ZŠ Pionýrů	ZŠ U Stadionu	ZŠ Haškova	
smetánka lékařská	15	2	5	5	dívky
		0	2	1	chlapci
dub letní	12	0	3	3	dívky
		1	3	2	chlapci
sedmikráska chudobka	12	3	2	4	dívky
		0	1	2	chlapci
buk lesní	10	2	2	1	dívky
		1	2	2	chlapci
jírovec maďal	9	0	2	2	dívky
		2	2	1	chlapci
vrba bílá	6	1	2	1	dívky
		0	0	2	chlapci
violka vonná	5	1	3	1	dívky
		0	0	0	chlapci
javor mléč	4	1	1	1	dívky
		0	1	0	chlapci
tulipán	4	1	1	2	dívky
		0	0	0	chlapci
smrk pichlavý	3	1	0	0	dívky
		1	1	0	chlapci
Ne, neznám	76	11	12	15	dívky
		8	15	15	chlapci

Osmá otázka byla záměrně otevřená, aby se pomocí této otázky dostal ucelený přehled druhů rostlin, které respondenti v městském parku znají či poznají. Otázka byla limitována maximálně třemi odpověďmi, tudíž celkový počet odpovědí neodpovídá celkovému počtu respondentů díky více odpovědím u jednoho respondenta. Nejčastěji poznávanými druhy rostlin se staly smetánka lékařská s 15 odpověďmi a dub letní společně se sedmikráskou chudobkou s celkem 12 odpověďmi. 76 respondentů u této otázky odpovědělo, že žádné druhy rostlin, kvetoucích v městském parku v Uničově, neznají.

Otázka č. 9.

Znění: *Znáte některé druhy živočichů, vyskytujících se v městském parku v Uničově?*

Pokud ano, tak které? (max. 3)

Tab. 41. Odpověď na dotazník - otázka č. 9.; vlastní zpracování

odpověď		ZŠ Pionýrů	ZŠ U Stadionu	ZŠ Haškova	
veverka obecná	53	8	8	9	dívky
		7	10	11	chlapci
labuť velká	13	3	3	2	dívky
		1	2	2	chlapci
ježek západní	7	2	1	1	dívky
		1	1	1	chlapci
datel	7	0	1	2	dívky
		2	1	1	chlapci
skokan hnědý	6	2	0	1	dívky
		1	1	1	chlapci
zajíc polní	5	2	1	0	dívky
		0	1	1	chlapci
Ne, neznám	52	8	10	12	dívky
		7	6	9	chlapci

Devátá a zároveň i poslední otázka dotazníkového šetření, byla taktéž záměrně otevřená, aby se pomocí této otázky dostal ucelený přehled druhů živočichů, které respondenti v městském parku znají či poznají. Otázka byla limitována maximálně třemi odpověďmi, tudíž celkový počet odpovědí neodpovídá celkovému počtu respondentů díky více odpovědím u jednoho respondenta. Nejznámějším zjištěným druhem, který žije v městském parku v Uničově, se stala veverka obecná s počtem 53 odpovědí. Podobný počet odpovědí, celkem 52 žáků, odpovědělo, že žádné druhy živočichů, žijících v městském parku v Uničově, neznají.

7 Diskuze

Městský park v Uničově byl založen začátkem 19. století. Samostatná publikace, která by se konkrétně zabývala založením a historií městského parku však není. Velkou část informací lze nalézt v archívech Technických služeb města Uničova a také v publikacích od Souška (1985) a od Zamazala (2005). I v těchto publikacích jsou veškeré články psány právě panem Ing. Luděkem Zamazalem, který se o městský park, v rámci práce Technických služeb v Uničově, stará dodnes. Informace a podstatná fakta o městě Uničov, jsou v literaturách podstatně častěji zastoupeny, než je tomu u informací týkajících se samotného městského parku. O městě Uničov, jeho historii, založení a současnosti se zabývají zejména publikace od Burešové at al. (2013), Souška (1985; 2012) a Zamazala (2005).

Ucelený přehled o rostoucích rostlinách či vyskytujících se živočichů v městském parku v Uničově, se nenachází v žádných publikacích, pouze jsou k nahlédnutí v archívech Technických služeb města Uničov a částečně také i na informačních tabulích Naučné stezky v městském parku. Determinace rostlin v městském parku probíhala za pomoci publikací Naše květiny od Deyla (1973) a Encyklopedie listnatých stromů a keřů od Horáčka (2007). Při následném popisu vybraných druhů rostlin, byly použity převážně publikace od Hiekeho (1978) a Horáčka (2007), kdy v podstatných informacích, jako například u celkových dorůstajících výšek dřevin, docházelo k rozporu, a proto pro ucelující a dodatečné informace bylo čerpáno i z internetového serveru Botany.cz (2016).

Městský park v Uničově nabízí nespočet vyskytujících se druhů rostlin i živočichů. V městském parku se nenachází pouze známé druhy rostlin a živočichů, ale i méně známé dřeviny či chráněné a vzácně se vyskytující druhy ptáků. Nabízí se zde proto možnost propojení teoretických poznatků s praktickou výukou či pozorováním. Jednou z hlavních výhod městského parku, je jeho nedaleká vzdálenost od všech místních základních škol, patřičně velká rozloha a také výskyt několika rybníků a protékající řeky Oskavy. Díky tomu městský park v Uničově vytváří jedinečné místo pro praktickou výuku přírodopisu. Dle výsledků výzkumu, který probíhal za pomoci dotazníkového šetření ve třech místních základních školách, však místní školy této možnosti propojení teoretické výuky s praktickou výukou přírodopisu, v areálu městského parku v Uničově, využívají jen zřídka. Školy ZŠ Haškova a ZŠ U Stadionu navštěvují tento městský park ve výuce přírodopisu jednou za pololetí či jednou za školní rok a v případě školy ZŠ Pionýrů tento park žáci nenavštěvují v hodinách přírodopisu vůbec.

8 Závěr

Celá má bakalářská práce pojednává o historii města Uničov, o založení městského parku, jeho rozvoji, využití a o rostlinách a živočiších, kteří jej obývají. Vzhledem k nespočetnému množství se zde vyskytujících rostlin a živočichů, jsem vytvořila seznamy determinovaných a poté i jednotlivě blíže vybraných druhů rostlin a živočichů, čímž má práce může sloužit i jako pomůcka pro výuku přírodopisu na druhém stupni základních škol v místních školách a i ve školách v blízkém okolí.

Pro člověka, který park nezná, může bakalářská práce sloužit jako vodítko, které jej uvede do problematiky zakládání parků a nasměřuje k touze poznávat uničovský městský park detailněji. Přestat vnímat městský park jen jako prostředí pro procházku, sport či relaxaci, ale začít i vnímat zvláštní rostliny v parku vysazené, všímat si zvířat a ptáků, sledovat jejich projevy a chování, pochopit komplexnost života a roli člověka v přírodě.

Z důvodu chybějící odborné literatury, o městském parku v Uničově, mi práce na této bakalářské práci pomohla získat rozsáhlejší znalosti o přírodě v mém blízkém okolí a posílila můj pozitivní vztah k ní.

Seznam použité literatury a zdrojů

1. ANDĚRA, Miloš a Ivan HORÁČEK. *Poznáváme naše savce*. 2. vyd. Praha: Sobotáles, 2005. ISBN 80-86817-08-3.
2. Archivní záznamy Technických služeb Uničov
3. BEZZEL, E. *Ptáci: klíč ke spolehlivému určování: 3 znaky*. 1. vyd. Čestlice: Rebo, 2004. ISBN 80-7234-292-4.
4. BOTANY. CZ. [online]. © 2007 – 2014 [cit. 2014-03-15]. Dostupné z: <http://botany.cz/cs/>
5. BUREŠOVÁ, Jana et al. *Uničov: historie moravského města*. 1. vyd. Uničov: Město Uničov, 2013. 691 s. ISBN 978-80-260- 4400-0 3.
6. ČERNÝ, W. *Ptáci*. 2.vyd. Praha: Aventinum, 1997. ISBN 80-7151-008-4.
7. ČABRADOVÁ, V., et al. *Přírodopis 6*. Plzeň: Fraus, 2010. 120 str. ISBN 978-80-7238-917-9.
8. ČABRADOVÁ, V., et al. *Přírodopis 7*. Plzeň: Fraus, 2005. 128 str. ISBN 80-7238-424-4.
9. *Český statistický úřad*. [online]. [cit. 2015-12-11]. Dostupné z: <http://czso.cz>
10. ČIHAŘ, Jiří a Jiří MALÝ. *Sladkovodní ryby*. 1. vyd. Praha: SZN, 1978.
11. DEMEK, J. *Obecná geomorfologie I*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1984.
12. DEYL, M. *Naše květiny*. 1. vyd. Ilustroval Květoslav HÍSEK. Praha: Albatros, 1973.
13. DIESENER, Guenter, Josef REICHHOLF a Ruth DIESENEROVÁ. *Obojživelníci a plazi*. Praha: Ikar, 1997. ISBN 80-7202-098-6.
14. DUNGEL, Jan a Zdeněk ŘEHÁK. *Atlas ryb, obojživelníků a plazů České a Slovenské republiky*. 1. vyd. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1282-6.
15. GERSTMEIER, R. *Hmyz: poznávání a určování důležitých druhů hmyzu, pavouků, koryšů, stonožek a mnohonožek střední Evropy*. Vyd. 1. Praha: Slovart, 2004. ISBN 80-7209-553-6.
16. HIEKE, K. *Praktická dendrologie*. 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nak., 1978.
17. HORÁČEK, P. *Encyklopedie listnatých stromů a keřů*. Vyd. 2. Brno: Computer Press, a.s., 2007. 747s. ISBN 80-251-1708-8.

18. CHRÁSKA, M., *Metody pedagogického výzkumu, Základy kvantitativního výzkumu*, 1. vyd., Praha 7, Grada Publishing, a.s., 2007. 272 s. ISBN 978-80- 247-1369-4.
19. KAŇÁK, B. *Uničov v zrcadle středověkých listin*. Uničov: Město Uničov ve spolupráci se Státním okresním archivem Olomouc, 2008. 48 s. ISBN 978-80-254-3491-8 5.
20. KESTŘÁNEK J., KŘÍŽ H., NOVOTNÝ S., PÍŠE J., VLČEK, V.: *Zeměpisný lexikon ČSR: Vodní toky a nádrže*. 1. vyd. Praha: Academia, 1984. 316 s.
21. MACHÁČEK, J. *Hodnocení vlivů na prostředí ve městech*. Vyd. 1. Praha: IFEC, 2002. ISBN 80-86412-14-8.
22. MCGAVIN, G. *Hmyz: pavoukovci a jiní suchozemští členovci*. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2005. ISBN 80-242-1340-0.
23. NOVÁK, J. *Rýžoviště zlata na řece Oskavě, severní Morava*. Praha: MS Geofond, 1985.
24. QUITT, E. *Klimatické oblasti Československa*. Praha: Academia, 1971.
25. *Půdní mapa České republiky* [online]. [cit. 2016-01-10], dostupné z: <http://mapy.geology.cz/pudy/>
26. VÝZKUMNÝ ÚSTAV PEDAGOGICKÝ V PRAZE. *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Praha: Tauris, 2005. 92s. ISBN 80-87000-02-1.
27. REICHHOLF, J. *Savci*. Praha: Knižní klub, 1996. ISBN 80-7176-242-3.
28. RŮŽIČKA, M. *Pliocén Hornomoravského úvalu a Mohelnické brázdy*. Sbor. Geol. Věd. Athropozoikum 19. 129151. Praha, 1989.
29. SKÁCEL J. *Železnorudná ložiska moravskoslezského devonu*. Praha: Academia, 1966.
30. SOUŠEK, Tomáš et al. *Uničov v člancích historika a kronikáře Tomáše Souška*. 1. vyd. Olomouc: Poznání, 2012. 127 s. ISBN 978-80-87419-27-4 4.
31. SOUŠEK, Tomáš. *Uničov: Malé dějiny města*. Uničov, 1985.
32. ŠILHÁNKOVÁ, V. *Veřejné prostory v územně plánovacím procesu*, 1. vyd. Brno: Vysoké učení technické, 2003, ISBN 80-214-2505-9.
33. ŠVECOVÁ, M., MATĚJKA, D. *Přírodopis 9*. Plzeň: Fraus, 2007. 128 str. ISBN 978-80-7238- 587-4.
34. *Uničovsko*. [online]. [cit. 2016-01-04], dostupné z: <http://www.unicovsko.cz>
35. *Uničov*. [online]. [cit. 2016-01-15], dostupné z: <http://www.unicov.cz>

36. VANĚČKOVÁ, I., et al. *Přírodopis 8*. Plzeň: Fraus, 2006. 128 str. ISBN 80-7238-428-7.
37. *Zákon o Významném krajinném prvku*, definován v § 3, odst. 1, písm. b zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb.
38. ZAMAZAL, L. *Renesance českého Uničova: 1945-2000*. Olomouc: Poznání, 2005. 149 s. ISBN 80-86606-39-2 6.

Seznam tabulek a obrázků

1. Seznam tabulek

Tab. 1. Geomorfologické členění podle Demka (1984); vlastní zpracování

Tab. 2. Klimatická charakteristika území T2 podle Quitta (1971); vlastní zpracování

Tab. 3. Klimatická charakteristika území T2 podle Quitta (1971); vlastní zpracování

Tab. 4. Rybníky městského parku v Uničově; vlastní zpracování

Tab. 5. – Tab. 21. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Tab. 22. Doba květu vybraných krytosemenných rostlin; vlastní zpracování

Tab. 23. – Tab. 34. Zařazení do systému; vlastní zpracování

Tab. 35. Odpověď na dotazník - otázka č. 1, č. 2, č. 3; vlastní zpracování

Tab. 36. Odpověď na dotazník - otázka č. 4.; vlastní zpracování

Tab. 37. Odpověď na dotazník - otázka č. 5.; vlastní zpracování

Tab. 38. Odpověď na dotazník - otázka č. 6.; vlastní zpracování

Tab. 39. Odpověď na dotazník - otázka č. 7.; vlastní zpracování

Tab. 40. Odpověď na dotazník - otázka č. 8.; vlastní zpracování

Tab. 41. Odpověď na dotazník - otázka č. 9.; vlastní zpracování

2. Seznam obrázků

Obr. 1. Mapa Mikroregionu Uničovsko

Obr. 2. Mapa Městského parku Uničov v měřítku 1 : 60 000

Seznam příloh

Příloha 1. Dotazníkové šetření

Příloha 2. Fotodokumentace areálu městského parku v Uničově

Obr. 3. Vstup do městského parku v Uničově

Obr. 4. Informační tabule o městském parku v Uničově

Obr. 5. Cihlový altánek

Obr. 6. Budova na Střelnici

Obr. 7. Dětské dopravní hřiště

Obr. 8. Golfové hřiště

Obr. 9. Mapa disc golfového hřiště

Obr. 10. Dopadový koš discs golfového hřiště

Obr. 11. Pohled na dětské hřiště

Obr. 12. Pohled na městský rybník

Obr. 13. Pohled na tok řeky Oskavy

Obr. 14. Informační tabule naučné stezky

Obr. 15. Krmítko pro ptáky

Obr. 16. Borovice černá (*Pinus nigra* J. F. Arnold)

Obr. 17. Vrba bílá (*Salix alba* L.)

Obr. 18. Křivatec žlutý (*Gagea Lutea*)

Obr. 19. Talovín zimní (*Eranthis hyemalis* L.)

Obr. 20. Šafrán jarní (*Crocus vernus*)

Obr. 21. Sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis* L.)

Obr. 22. Bledule jarní a sněženka podsněžník (*Leucojum vernum* L. a *Galanthus nivalis* L.)

Přílohy

Příloha 1. Dotazníkové šetření

Vážená studentko, vážený studente,

dovolte mi se na Vás obrátit s prosbou o vyplnění tohoto dotazníku, který slouží jako dotazníkové šetření k mé bakalářské práci.

Dotazník je anonymní, výsledky a údaje, které zde uvedete, slouží pouze ke zpracování mé bakalářské práce. V jednotlivých otázkách vždy zakřížkujte tu variantu, která nejlépe vystihuje Vaši odpověď. U některých odpovědí je možné vyplnit více variant či písemně napsat vlastní odpověď.

Předem děkuji za Vaši ochotu a čas, který strávíte nad vyplněním dotazníku.

Krátká Jana

studentka Pedagogické fakulty

Univerzity Palackého v Olomouci

1. *Pohlaví respondenta:*

☐ Dívka

☐ Chlapec

2. *Kterou základní školu v Uničově navštěvujete?*

☐ ZŠ Pionýrů

☐ ZŠ U Stadionu

☐ ZŠ Haškova

3. *Který ročník na základní škole studujete?*

☐ 6. ročník

☐ 7. ročník

☐ 8. ročník

☐ 9. ročník

4. *Jak často navštěvujete městský park v Uničově?*

☐ Denně

☐ Alespoň jednou týdně

☐ Alespoň jednou měsíčně

☐ Alespoň jednou ročně

☐ Vůbec

5. *Za jakým účelem tento park navštěvujete?*

☐ Rekreaace

☐ Sport

☐ Výuka přírodopisu v prostředí městského parku

☐ Městský park nenavštěvuji

☐ Jiné

.....

6. Víte, že v městském parku v Uničově existuje Naučná poznávací stezka?

☐ Ano

☐ Ne

7. Využili jste někdy Naučné poznávací stezky k procházce, poznání či výuce?

☐ Ano, Naučnou poznávací stezku jsem si prošel/prošla celou

☐ Ano, ale Naučnou poznávací stezku jsem si neprošel/neprošla celou

☐ Ne

8. Znáte druhy některých rostlin, rostoucích v městském parku v Uničově? Pokud ano, tak které? (max. 3)

☐ Ano

.....

.....

☐ Ne

9. Znáte některé druhy živočichů, vyskytujících se v městském parku v Uničově? Pokud ano, tak které? (max. 3)

☐ Ano

.....

.....

☐ Ne

Děkuji

Příloha 2. Fotodokumentace areálu městského parku v Uničově

Obr. 3. Vstup do městského parku v Uničově

Obr. 4. Informační tabule o městském parku v Uničově

Obr. 5. Cihlový altánek

Obr. 6. Budova Na Střelnici

Obr. 7. Dětské dopravní hřiště

Obr. 8. Golfové hřiště

Obr. 9. Mapa disc golfové hřiště

Obr. 10. Dopadový koš disc golfového hřiště

Obr. 11. Pohled na dětské hřiště

Obr. 12. Pohled na městský rybník

Obr. 13. Pohled na tok řeky Oskavy

Obr. 14. Informační tabule naučné stezky

Obr. 15. Krmítko pro ptáky

Obr. 16. Borovice černá (*Pinus nigra* J. F. Arnold)

Obr. 17. Vrba bílá (*Salix alba* L.)

Obr. 18. Křivatec žlutý (*Gagea lutea*)

Obr. 19. Talovín zimní (*Eranthis hyemalis* L.)

Obr. 20. Šafrán jarní (*Crocus vernus*)

Obr. 21. Bledule jarní (*Leucojum vernum* L.)

Obr. 22. Sněženka podsněžník a bledule jarní (*Leucojum vernum* L. a *Galanthus nivalis* L.)

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Jana Krátká
Katedra:	Katedra biologie
Vedoucí práce:	Ing. Pavlína Škardová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2016

Název práce:	Založení, historie a současnost městského parku v Uničově
Název v angličtině:	Foundation, history and present of park in Uničov
Anotace práce:	Bakalářská práce se zabývá založením, historií a současností městského parku v Uničově. V teoretické části se práce zabývá i samotným městem Uničov. Jedním z dílčích cílů této práce je popis vybraných druhů rostlin a živočichů. Práce je doplněna o vyhodnocení dotazníkového šetření, které se zabývá četností návštěvnosti městského parku a využití tohoto parku v rámci praktické výuky přírodopisu žáky druhého stupně základních škol.
Klíčová slova:	městský park v Uničově, město Uničov, charakteristika rostlin, charakteristika živočichů, použití ve výuce, dotazník
Anotace v angličtině:	The subject of this Thesis is the foundation, history and the current state of the city park in Uničov. The theoretical part of the Thesis also deals with the town Uničov itself. One of the objectives of this Thesis is description of certain species of plants and animals.

	The Thesis includes survey evaluation, which analyze the frequency of the visitors in the city park and the practical use in biology lessons for pupils of elementary schools.
Klíčová slova v angličtině:	park in Uničov, town Uničov, characteristic of plants, characteristic of animals, use in lessons, questionnaire
Přílohy vázané v práci:	Dotazníkové šetření Fotodokumentace areálu městského parku v Uničově
Rozsah práce:	57 stran, 7 stran příloh
Jazyk práce:	Čeština